

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 73 - 74 (6232 - 6233)

20.08.1991.

Cena: 30 kap. (abonentiem 22 kap.)

Katoļu svētki Aglonā

15. augustā - vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs braukšanas svētkos - Aglonā pabija augsti viesi: Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs Ivars Godmanis, viņa vietnieks Ilmārs Bišers un Augstākās Padomes priekšsēdētāja vietnieks Andrejs Krastiņš, republikas kultūras ministrs Raimonds Pauls un viņa vietniece Nellija Janaus, PSRS Augstākās Padomes deputāte Marīna Kostepecka, Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāte Valentīna Zeile un citi. Ivars Godmanis pie bazilikas dārza altāra pēc galvenā dievkalpojuma klātesošajiem teica uzrunu, Ilmārs Bišers un Raimonds Pauls piedalījās euharistiskajā procesijā.

Viesošanās reizē Aglonā Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājam Ivaram Godmanim bija saruna ar Aglonas pagasta vecāko Viktoru Jonānu. Tika apspriesti Aglonas turpmākās attīstības jautājumi.

Aglona vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkos pulcināja ticīgos, svētceļotājus un tūristus no daudzām pasaules valstīm. Te viņi ieradusies ap 200 klaida latgaliešu, to skaitā tādi pazīstami kultūras un saimnieciskie darbinieki kā Spoģis no Vācijas, Bacāns un Zālāne no ASV, Litaunieks no Anglijas.

Aglonā lielajos katoļu svētkos bija ieradusies pāri par 2000 svētceļotāju ne tikai no Latvijas, bet arī no Polijas, Lietuvas, Baltkrievijas, Ukrainas un citurienes. Svētceļotāju grupā no Liepājas uz Aglonu gāja vairāk nekā divas nedēļas, veicot apmēram 630 kilometrus.

Aglonas Starptautiskā garīgās mūzikas festivāla laikā iesvētīja piemiņas plāksni pirmo Latvijas Katoļu jaunatnes biedrības (LKJB) koru dziesmu svētku, kuri notika 1931. gada 15. augustā pie toreizējās Aglonas ģimnāzijas, organizētajam bīskapam Jezupam Rancānam. Šī piemiņas plāksne atradīsies tagadējās internātskolas ticības mācības kabinetā.

Starptautiskā garīgās mūzikas festivāla laikā Aglonā godināja 1931. gada Latvijas Katoļu jaunatnes biedrības koru dziesmu svētku diriģentu Pēteri Sarkani.

Rīgas metropolīta, arhibīskapa Jāņa Pujāta uzruna

Cienjamie garīdznieki episkopātā un priesterībā! Augsti godātie valdības vīri un visa kristīgā tauta!

Ar kristīgā sveiciens vārdiem gribu jums teikt: "Miers jums, Aglonas svētceļnieki, garīgā ceļa gājēji, pēc dvēseles miera alkstošie Debesu valstības meklētāji!" Jūsu noskaņu šajos svētkos laikam izteic psalma vārdi: "Mana sirds un mana miesa skaļi gavilē pretī dzīvajam Dievam."

Šī laika paaudze, kas piedzīvojuši dažādu sistēmu krahru, atkal tiecas pēc reliģiskām vērtībām, lai atrastu mērķi un jēgu savai dzīvei. Svētceļojuma ideja ir cilvēka atdošanās Dievam, sekošana Kristum savā dzīves veidā. Svētceļojums - tas arī Golgātas ceļš, respektīvi, gandarīšanas un grēku izpiršanas ceļš sev un citiem. Svētceļojums - tas ir arī Debesbraukšanas ceļš, kas tuvinā augstākajam mērķim - Dieva valstībai mūžībā. Svētceļojuma vērtība ir tā, ka cilvēks kaut ko konkrēti dara atšķirībā no tiem, kas tikai runā. Lūgšanā ir tāpat kā saimnieciskajā dzīvē - Dievs savu žēlastību jeb savu aizdevumu dod tikai tiem, kas paši sev cenšas palīdzēt. Un, lūk, svētceļnieki ir tāda darbīga tipa cilvēki.

Svētceļojuma rezultāts ir tāds kā tam leģendārajam bruniniekam, kas nesa aizdegto sveci no Jeruzalemes uz Florenci. Sargājot svēto uguni, viņam nācās ceļā būt ļoti pašizlīdzīgam, taču ar savu uguni pa ceļam viņš daudzās mājās ienesa gaismu un siltumu. Un, kad garais ceļojums bija galā, bruninieks juta, ka viņš arī pats ir kļuvis cits cilvēks, no rupja kareivja pārvērties par Dieva vīru, kas gatavs labiem darbiem.

Mūsu svētceļotāju maršruta mērķis - Aglona 15. augustā, Dievmātes Debesīs uzņemšanas svētkos. Tā ir ļoti sena svētku diena. Jeruzalemes baznīcā 15. augusts kā Marijas svētki atzīmēts jau vismaz no 5. gadsimta, kā to liecina senie liturģiskie teksti. Runājot par svētku dienas saturu, tas ir, par Dievmātes Debesīs uzņemšanu ar dvēseli un miesu, ir jāņem vērā svēto rakstu vārdi: "Pie Dieva neviena lieta nav neiespējama". Un te mums vajadzīga tikai ticība. Un mēs, visi kristieši, savā ticības formulējumā sakām: "Es ticu uz miesas augšāmcelšanos un uz mūžīgo dzīvošanu". Attiecībā uz Dievmāti tas jau ir piepildījies.

Saskaņā ar kristīgo ticību visa cilvēka dzīve kopumā ir kā svētceļojums uz Debesu valstību. Kā tad tam svētceļotājam jādzīvo, lai tiktu Debesīs? Ceļš viņam visas dzīves garumā, mērķis aiz horizonta citā, pārdabiskā, pasaulē. Un kas pirmām kārtām vajadzīgs? Dziļa ticība un pārliecība, ka šis mērķis ir reāls un ceļš pareizs.

Kristus macekļi kritiskā brīdī saka Pestītājam: "Kungs, pie kā tad mēs lai ejam? Pie Tevis ir mūžīgās dzīves vārds." Tātad pie Kristus jāpaliek. Un arī tagad nav jāiet pēc padoma ne pie Austrumu gudriniekiem, kuri neredz starpību starp Kristu un Krišnu, un ne arī pie Rietumu liberāļiem, kuri līdz pat šim nopietni diskutē, kā tas Nazaretes galdnieks varēja kļūt par Dieva dēlu. Ticības lietās neparādīs ceļu arī, par nožēlošanu, tie kristieši, kas prot aizvest tikai līdz ceļa pirmajam krustojumam, un

tad sākas strīds, katrs no viņiem tajā krustojumā rāda uz savu pusi.

"Kungs, pie kā mēs iesim? Pie Tevis ir mūžīgās dzīves vārds" - tā teica apustulis Pēteris. Un pareizi teica. Cauri gadsimtiem kristīgo baznīcu vada tas vīrs, kam Pēteris atlēgas rokā. Viņa autoritāte balstās evaņģēlijā, un labāk jau viņa vadībā iet, nekā strīdēties uz ticības krustceliem vai arī vadīties pēc pirmā gadījuma sludinātāja.

Kristīgās mācības karkasu veido Baznīcas oficiāli atzītās ticības patiesības. Tas ir neaizskarams ticības depozīts, kas izkristalizējies 20 gadsimtu laikā, kā vien šī kristīgā Baznīca pastāv. Un garīgajā dzīvē ticīgajiem ir svarīgi neatkāpties no šīm Baznīcas oficiāli atzītajām ticības patiesībām.

Otrs, kas svarīgs mūsu kristīgajā dzīves ceļā, tā ir zināmā vienotība uz vispār-cilvēcisko principu pamata. Lai gan evaņģēlijs saka: "Mīliet savus ienaidniekus!", jāsak vismaz ar iecietību pret citādi domājošiem. Apmācīti gaiši savā starpā kaujas līdz nāvei, tās nevar būt cilvēcisko attiecību modelis. Nevar būt miera tai sabiedrībai, kur attiecības nokārto pēc principa: kurš pirmais izraus pistoli. Neder ne Karabahas, ne Dienvidslāvijas variants. Tu vari arī nebūt mūsējais pēc ticības vai tautības, vai politikas, bet es nešauju uz tevi, jo mūs vieno kaut kas cits - mēs esam Dieva bērni visi bez izņēmuma, arī neticīgie, un mūsu galīgos rēķinus kārtos Dievs mūžībā. Tam ir plašāka platforma. Ne tikai iecietība, bet pat mīlestība iespējama starp citādi domājošiem cilvēkiem.

Kristīgā dzīves veida apgūšana ir ilgstošs process, saistīts ar pašizlīdzību. To nevar vienkāršot, jo iekšēji cilvēkam ir jāzaug. Mums nekas nav pretī, ja kāds atbrauc no aizjūras sludināt Dieva vārdu, taču neizklausās nopietni, ja atbraucējs izsludina vispārēju grēku piedošanu. Grēku piedošanai ir savi noteikumi. Tāpat būtu jāzin, ka brīnumus var darīt tikai Dievs, tos nevar vienkārši izsludināt iepriekš. Tādēļ ir jāatšķir Dieva darīti brīnumu no cilvēka dabiskām dziednieciskām spējām. No reliģiskā viedokļa veselība ir laba, bet tas nav galvenais. Mūsu padoms kristiešiem - neaizrauties ar jauniem, nepārbaudītiem strāvojumiem, bet vispirms apgūt to, kas ir mūsu pašu Baznīcā.

Tagad nāk modē latviskais elements. Ir labi uzspodrināt latviešu valodu, apgūt folkloru, novada vēsturi, propagandēt tautas mākslu, pat baznīcās tautas tērpus ieviešot, keramikas vāzes uz altāriem un svečturus, bet pati reliģija specifiski latviska nevar būt. Dievs ir viens, un reliģija ir vispār-cilvēciska. Tāpēc būtu nesamērīgi, ja, piemēram, mūsu skolotāji par senlatviešu ticējumiem informētu vairāk nekā par kristianismu un ja šos senču ticējumus bērni uztvertu jau kā šīs dienas reliģiju. Vēsture ir vēsture, un šodien ir šodien.

Kaut kas, laikam, vecais Čerčils, ir teicis, ka Padomju Savienībā cilvēki sekmiģi cīnās ar grūtībām, kuras viņi paši sev rada. Tas nav tikai par ekonomiku teikts. Pie mums diezgan daudz runā par garīgām vērtībām, par garīgumu, bet vienlaicīgi tikpat spēcīgi propagandē miesīgumu, seksu. Uztraucas, ka var iz-

platīties AIDS, bet gatavi pat pirmsskolniekiem atklāt visus laulāto dzīves noslēpumus. Tā, lūk, cīnās, kā mušas ar medus podu, kamēr tur noslīkst.

Ko Baznīca iesaka? Atturīgs dzīves veids iespējams, ja cilvēkam ir pietiekami augsts garīgais līmenis. Šis tikums prasa radikālu pieeju, ar pusmēriem nebūs līdzēts. Un pēc mūsu, kristiešu, dziļās pārliecības cilvēkam jābūt reliģiozām. Citādi tik augstas prasības, kā uzstāda kristianisms, nebūs spēka izpildīt. Jaunatni, kas vēl tic ideāliem, Dievam Baznīca aicina ar svēto rakstu vārdiem: "Netiklība un visāda veida nekrietnība lai netiek pat pieminēta starp jums. Kristīgās dzīves normas uzskatiet par goda lietu."

Pati pirmā audzināšanas iestāde ir ģimene. Ir svarīgi, lai ģimenēs būtu kristīgs gars. Tāpēc svēti svētdienas, lūdzieties, ievērojiet atturību, sargājiet ģimeni no dzeršanas netikuma. Kur cilvēki nav samaitāti, tur plaukst i ticība, un Kristus saka: "Svētīgi tie, kam skaidra sirds, viņi Dievu redzēs."

Ikdienas gaitās arī jums vajadzīga iedvesma, pamudinājums no augšas, kas uztur jums iekšējo garaspēku. Tāpēc bieži piesauciet Dieva palīdzību, dzīvojiet pilnskanīgu reliģisko dzīvi, piedaloties dievkalpojumos, ejot regulāri pie grēksūdzes. Tas viss uzturēs ticību un atgādinās, ka dzīvojam un strādājam Dieva godam un savai atpestīšanai. "Ne no maizes vien dzīvo cilvēks", - saka Kristus.

Mūsu svētceļojumā uz Dieva valstību svarīga loma ir arī mūsu ikdienas darbam. "Arī darbs ir sava veida dievkalpojums", - jau pirmajam cilvēkam teica Dievs, - „vaiga sviestos tu pelnīsi sev maizi". Mums tagad no jauna jāiemācās godīgi, prasmīgi darīt savu lietu. Sakopt savu māju, savu zemi, kļūt lietišķam, prasmīgam darba darītājam savā nozarē - tā arī ir Dieva gribas pildīšana. Un reizē arī tikumiskā izaugsme. Tieši kvalitatīvā darbā ir galvenās rezerves gan individuālam, gan valstiskam uzplaukumam. Arī uz šo problēmu skatāties un risiniet kā kristieši. Tas ir - ar atbildību savas sirdsapziņas un Dieva priekšā. Un lai Dievs jūs svētī!

Kad uzņēmumi un organizācijas sāk domāt par izdzīvošanu vai labāku dzīvošanu, starp strādājošajiem veidojas zināma konkurence un reizē vēlēšanās savu darbu padarīt labāk. Piemēram, rajona apvienības „Lauktechnika” 1019. auto-transporta uzņēmuma autovadītāju darbu vērtējot pusgadā, redzami, ka daudzi strādājuši teicami, vienīgais kritērijs, kurš ir atšķirīgs - cik kurš devis peļņu.

Labāko skaitā ierindojas automašīnas MMZ-554 šoferis Juris Kovaļenko, kurš pusgadā pārveicis 7673 tonnas dažādu kravu, izpildījis transportdarbus par 20300 rubliem un devis uzņēmumam 2120 rubļu lielu peļņu.

J.Kovaļenko izpilda transportdarbus ne tikai mūsu republikā, bet arī Pleskavas apgabalā palīdz būvēt ceļus. Nesen viņš saņēmis jaunu dzīvokli.

Attēlā: Juris Kovaļenko.

J.Silicka foto

Graudus pārdot izdevīgi

Šī gada 1.augustā pieņemts Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmums par jaunām cenām labības iepirkumiem, kas atceļ 1991.gada 1.jūlija lēmuma par lauksaimniecības ekonomikas stabilizāciju pirmo pielikumu. Cenu starpības segšanai no valsts budžeta iedalīti 139,8 miljoni rubļu.

Rubļi par tonnu pēc bāzes normām:

- * mīkstie kvieši II klase (briedīgi, lipekļi virs 28 procentiem) - 1340,
- III klase (vērtīgie, lipekļi virs 23 procentiem) - 1250,
- IV klase (lipekļi 18 - 23 procenti) - 1180,
- IV klase (lipekļi zemāks par 18 procentiem) - 760;
- * rudzi, A klase, dīguši ne vairāk par 5 procentiem - 1180,
- B klase, parastie - 760;
- * auzas, īpaši vērtīgas šķirnes ar tīlpummasu, ne mazāku par 520 grami litrā - 1300,
- parastās šķirnes pārtikai (sabojāti ne vairāk par 0,8 procenti) ar tīlpummasu, ne mazāku par 490 gramiem litrā - 1180,
- parastās lopbarības - 760;
- * mieži, īpaši vērtīgas šķirnes (sabojāti ne vairāk par 0,3 procenti) ar tīlpumu, ne mazāku par 605 grami litrā - 1210,
- parastās šķirnes putrainiem (sabojāti ne vairāk par 0,5 procenti) ar tīlpummasu, ne mazāku par 570 grami litrā - 1120,
- parastie lopbarības - 760.
- Ievērojami augstākas ir šo labības veidu cenas, ja nav lietoti pesticīdi un graudi paredzēti bērnu pārtikai un diētiskajiem produktiem - 1400 rubļi par tonnu. Taču nez vai mūsu rajona saimniecībās tāda labība iespējama. Šogad izdevīgi realizēt miežus alus ražotājiem. I klases graudi ar rupjumu 2,5x20 mm un virs 80 procentiem sausi tiek apmaksāti ar 1500 rubļiem par tonnu. II klases (79,9 - 70 procenti) - par tonnu maksā 1450 rubļus, III klases (69,9 - 60 procenti) - 1400 rubļus. Darījumus var noslēgt tieši ar rūpnīcu.

J.Kivlenieks,
lauksaimniecības pārvaldes galvenais agronoms

Ziemāju sēja zemes reformas apstākļos

Latvijas Republikas Augstākās Padomes Zemes komisija pieņēmusi lēmumu, ko parakstījis I.Godmanis. Tajā norādīts, ka ziemāju sēja jāveic tagadējiem zemes lietotājiem un viņiem ir tiesības arī novākt ražu. To reglamentē nolikums par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanas 6.punktu, kurā teikts, ka visa zemes platība pēc stāvokļa uz 1990.gada 1.novembri pašreizējo zemes lietotāju izmantošanā paliek līdz šo zemi vai arī daļu likumdošanas aktos noteiktā kārtībā piešķir citiem lietotājiem vai ieskaita rezervē.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma par zemes lietošanu un ierīcību 27. un 30.pantiem viena no galvenajām zemes lietotāja tiesībām ir apsaimniekot zemi un viens no galvenajiem pienākumiem - nodrošināt izmantošanu paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem. Likumā „Par zemes lietošanu un ierīcību” 20.pants nosaka: valsts varas institūcija, kas piešķir zemi, ir tiesīga noteikt tās lietošanas ierobežojumus, arī attiecībā uz ražas izmantošanu uz iepriekšējam lietotājam atsavināmās zemes.

Visi minētie dokumenti garantē tagadējo zemes lietotāju normālu saimniecisko darbību reformas apstākļos un nav pamata kā neatrisināmu izvirzīt lauku darbu izpildi nākamā gada ražām.

Jaunieši draudzējas

Viņiem noteikti bija jāizremontē dzīvoklis. Šie atkal uz pāris dienām noalgoja pavāri. Bet tas viss notika no 2. līdz 5.augustam, proti, Latgales pusē jaunieši sagaidīja jauniešus no Vācijas, Katoļu lauku jauniešu kustības. Šeit to visu organizēja NeLLJA, piedzīvoto man atstāstīja VOLDEMĀRS VILCĀNS, NeLLJA Latgales zonas koordinators.

Atsaucība bija kolosāla - apmēram 50 ģimenes vēlējas uzņemt vācu ciemiņus. Daudzi droši vien apvainojās, netikdami šai godā. Mūsu galvenais kritērijs bija svešvalodu prasme, un tā - Preiļu rajonā vācu jaunieši dzīvoja sešās ģimenēs (Līvānos, Rožupē, Rudzātā, Aglonā). Kā atzina ciemiņi, sazināties varējis labāk nekā Vidzemē, kur viņi uzturējās iepriekš.

Mūsējie bija ļoti uztraukušies un, ciemiņus gaidot, pārcentušies, tādēļ radās visādi kuriozi. Kā pie mums pierasts, ģimene centās pagatavot visādus gaļas ēdienus, iztērēja lielus līdzekļus, vēl saimnieci pieaicināja, bet izrādās - viņu ciemiņi ir veģetārieši. Vācieši brauca, lai iepazītos ar lauku jauniešu ikdienu, bet mēs pasniedzām desertu vienu pēc otra. Viņi paši bija vienkārši, dabiski, bet visvairāk - precīzi.

Par pārsteigumiem īpaši rūpējies nevajadzēja, tos vācu jaunatne pietiekoši sastapa mūsu ikdienā. Zirgus un tehniku viņi fotografēja vairāk nekā Aglonas baziliku, eksotiskus

pārdzīvojumus sagādāja mūsu grantētie ceļi, bet skaitļus tie izlūdzās kā dārgu suvenīru, kurš noteikti jā aizved uz mājām. Pat keremika Ušpeļa darinājumi viņus tā nevilināja. Jā, jaunieši izklaidējās šejienes diskotēkā, tikai tās kārtībā (nekārtībā?) gan likās ne visu saprata. Zināšanai - Vācijā pusaudzī līdz 15 gadiem diskotēkā drīkst uzturēties līdz plkst. 22.00, 16-18 gadus veci līdz plkst. 24.00, un pēc pusnakts tikai 18 gadus sasniegušie. Pabijuši „Liepājas dzintarā”, tie konstatēja, ka arī rokconcertos Vācijā publika ir gados vecāka.

Aglonā speciāli ciemiņiem notika dievkalpojums vācu valodā. Vācu jaunatne ir radusi iet baznīcā, lūgties, tā ir neatņemama viņu dzīves sastāvdaļa. Un baznīcā viņi netīši parūpējās pārsteigt mūs - nekad agrāk šādā sastāvā nebijuši kopā, tie dievkalpojumā ģitāras pavadījumā dziedāja garīgās dziesmas. Un skanēja brīnišķīgi. Tā jau ir kultūra.

Šķiet, pats vērtīgākais visā šajā pasākumā ir sadraudzēšanās. Cilvē-

ciskais pāri visam. Atvadoties, vārda tiešā nozīmē, bira asaras. Vāciešiem patika te padzīvot, mūsējiem - ciemiņus uzņemt. Triju dienu bijis par maz. Bet kontakti nodibināti, un sadarbība turpināsies. Braucieni gan uz Latviju, gan Vāciju būtu vēl regulārāki (finanses atļauj; vāciešiem tā ir tikai puse mēneša algas, mums - 1200 rubļu), ja vien dokumentu kārtošana iebraukšanai un izbraukšanai no PSRS nebūtu tik sarežģīta. Ārprātīgi!

Nu ko? Ja reiz mēs varam kļūt labāki uz to brīdi, kad sagaidām ārzemju viesus, kāpēc lai normālas cilvēciskas attiecības nekļūtu par realitāti sadzīvē? Jaunieši! Ai, ar tiem jauniešiem tā ir kā ir - vācieši grib redzēt jaunus jauniešus, tas ir, vecumā līdz 25 gadiem. Bet tik jauni latvju dēli materiālā nenodrošinājuma dēļ nevar atļauties braukt vai uzņemt. Jā, citur par nākotni domā agrāk.

Tā Voldemārs stāstīja.
Anit.

Līvāniete Iveta Liepa Minsterē vakar

uzsāka jauno mācību gadu. Pasaules brīvo latviešu apvienības un Latvijas Republikas Izglītības ministrijas rīkotajā ankēšanā, bet pēc tam konkursā Līvānu 1.vidusskolas skolniece Iveta Liepa iekļuva to trīs latviešu vidū, kam rastas iespējas mācīties Minsteres ģimnāzijā. No Latgales vienīgā, bet vienīgais lolojums arī Līvānu biokīmiskās rūpnīcas galvenā inženiera J.Liepas un viņa kundzes, šī paša uzņēmuma darbinieces ģi-

menē.

- Visus skolas gadus Iveta sevi ir parādījusi kā teicamu skolniecei, - stāstīja viņas klases audzinātāja Dzidra Kleina. Teicami apstākļi un komforts mācībām bija radīti arī mājās.

Pēc trīs gadu mācībām Vācijā, Minsteres ģimnāzijā Ivetai būs tiesības iestāties jebkurā Eiropas augstskolā.

L.Sila

Pie latviešiem Sibīrijā

Rīga, (LETA). Uz Krasnojarskas apgabala Lejasbulānu ciematu devusies Latvijas valodnieku, folkloristu, vēsturnieku, etnogrāfu un žurnālistu ekspedīcija, ko vada profesore Ana Blinkena. Lejasbulānos dzīvo apmēram 200 latvieši.

Šī brauciena mērķis ir apzināt etno-

grāfiskās un vēsturiskās tradīcijas, sociālos apstākļus un valodas īpatnības. Vietējā skolā jau trīs gadus darbojas latviešu klases.

Šī ir otrā ekspedīcija, kas dosies pie tautiešiem svešatnē. Pirms dažiem gadiem zinātnieki bija aizbraukuši pie Baškīnijas latviešiem.

Ja ir izdoma un laba griba

Saunas pagastā iznāca interesanta tikšanās ar zemnieku Pēteri Viļumu no Pundurīņiem. Izrādās - ja ir izdoma, laba griba un prasnīgas rokas, var izgatavot darba rīkus, kas jūtamī atvieglo zemnieka nebūt ne vieglo ikdienu.

Piemēram, lieti noder biešu vagotājs. Tas ir vienkāršs, ar trim darba elementiem, regulējamu vagas platumu un augšnes apstrādes dziļumu, kā arī ar citām labām īpašībām. Zirgvilkmes, bet var pierīkot motoblokam vai nelielam traktoram.

Otrs agregāts - pusmehānizēta kartupeļu stādāmā mašīna. Kartupeļus ar roku no vannas liek uz rotējoša diska, no kura tie pa cauruli nokrīt vagā. Vagu izdzen ar tās pašas caurules lejasdaļu. Vagas aizar ar standarta vagotāju. Abi agregāti samontēti kopā un uzkarināti uz traktora. Saimnieks ar šīs ierīces darbību apmierināts.

Kā redzat, agregāti ir vienkārši, un tie atvieglo darbu. Ja vien nav slinkums un ir vēlēšanās, tādus līdz nākamajam pavasarim var izgatavot katrs, kas kopj un apstrādā zemi.

Attēlā: Pundurīņu saimnieks Pēteris Viļums rāda savu biešu vagotāju.

J.Silicka teksts un foto

Neesiet skaudīgi

Izlasot A.Rancāna rakstu „Ziemāji tomēr jāiesēj”, rodas priekšstats, ka mūsu pašreizējie lielsaimniecību vadītāji un galvenie speciālisti (protams, ne visi) nav īsti zemes saimnieki, bet sīla krēsla, valsts benzīna un mašīnas mīļotāji, bez kā nevar iedomāties savu turpmāko dzīvi. Tagadējie vadītāji un speciālisti nav piedalījušies kolhozu veidošanā, bet gan saņēmuši visu gatavu un nesaprot, kas ir kolhozs, no kā sastāv un kas tajā īstie saimnieki. Liekas, ka šie priekšnieki neko nezina par 1949.gadu, kad veidoja kolhozus. Tad visiem bija iesēti ziemāji, visi sagādāja vasarāju sēklu un visus laukus apseja bez maksas. Saveda kopā zirgus, govīs, citus mājlopus, izveidoja kolhoza fermas un paši daudzus gadus par velti strādāja tūrumos un šajās fermās.

Tagadējie vadītāji trīs par katru cita iesēto hektāru, it kā tas zemnieks būtu no citas planētas. Ja zemnieks grib veidot savu saimniecību - lai veido vesels, mēs jau viņam nepalīdzēsim. Ja pārdod sēklu - tad par trīskāršu cenu, ja nolietotu un norakstītu tehniku - tad par desmitkārtīgu sākotnējo vērtību. Vai tāda ir īsta zemes saimnieka nostāja, vai tā mēs veidosim brīvu Latviju, vai atkal vienkāršajam zemniekam dīrāsim nost desmit ādas, kā tas bija līdz šim? Kamēr zemnieks spēj iet darbā, tad

pēc viņa ūko, lai nevienam dienu nenokavē un neatrauj savai saimniecībai vai personīgajam darīšanām, bet, kad kolhoznieks saslimst vai zaudē darba spējas, viņu uzreiz kā vecu, nolietotu priekšmetu aizmirst.

Cienījamie vadītāji un speciālisti, ziniet: ja nebūs kolhoznieka, nebūs arī kolhoza, visa tā manta un jūsu labklājība ir to pašu zemāko laukstrādnieku, lopkopēju un mehanizatoru sviedru un veselības sarūpēta. Tādēļ nebūsim iedomīgi, palīdzēsim viņiem, jo arī viņi ir tādi paši cilvēki kā jūs.

Mans priekšlikums būtu tāds: lielsaimniecību vadītājiem un speciālistiem strādāt pagaidām tāpat, kā līdz šim, kur jāar, tur art, un kur jāsej, tur sēt, bet neesiet skaudīgi, ja kāds iesētais ziemāju hektārs kritīs arī jaunsaimnieka tūrumā - mēs taču visi darām vienu darbu un Latvijas tauta mums jāpabaro. Kolhozā apvienojām apsētus un iekoptus laukus, lai tas, kurš grib veidot savu zemnieka saimniecību, arī saņem tādas apkopes un apsētus laukus. Un par brīvu, jo arī mums 1949.gadā neviens nemaksāja ne par darbu, ne par sēklu.

**A.Skutelis,
kolhoznieks no kolhozu
dibināšanas pirmās dienas,
Anspakos**

ZEMES REFORMAI ALTERNATĪVAS NAV

„Agrārā reformai, arī zemes reformai un īpašuma attiecību izmaiņai alternatīvu nav. To nedrīkst forsēt, ne kavēt”, šāds secinājums tautsaimniecības attīstības koncepcijā 1991.-1992. gadam izdarījusi Latvijas Republikas valdība.

Agrārās reformas realizēšana, pēc valdības domām, ir jāveic, ievērojot šādas galvenos pamatprincipus:

- * zemes piešķiršanai lietošanā jānotiek pakāpeniski, ievērojot zemes apsaimniekotāja iespējas;
- * jānodrošina lauksaimniecības produkcijas ražošanas pēctecība;
- * maksimāli jāmobilizē materiāli tehnisko, finansiālo un citu veidu resursu novirzīšana agrārājam sektoram, jāpalielina pagastu kā lauksaim-

nieciskās ražošanas pamatcentru nozīme.

Attīstības koncepcijā teikts, ka valdība atbilstoši AP lēmumam „Par agrāro reformu Latvijas Republikā” izstrādā un izpilda attiecīgos normatīvos aktus. Visos republikas rajonos Lauksaimniecības ministrija ir organizējusi izbraukuma seminārus par agrārās reformas īstenošanas jautājumiem.

„Diena”

Latvijas Zemnieku Savienības rajona nodaļas lappuse

12.augustā Rīgā, Lauksaimnieku centrā Republikas laukumā notika Latvijas Zemnieku savienības Centrālās padomes sēde, ko vadīja A.Berķis. Piedalījās un uzstājās Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāti, LZS biedri P.Krūgajauzs un J.Kinna.

Padome apsprieda A.Berķa ziņojumu par LZS darbību pēckongresa periodā, debatēs uzstājās vairāku republikas rajonu nodaļu un koordinācijas centru vadītāji. Par agrārās reformas izpildes gaitu ziņoja

Latvijas novadu kuratori V.Grasis, E.Rutkis un I.Zorģenfreijs. Tika apskatīti arī citi jautājumi. Par jaunatnes organizācijas veidošanās problēmām runāja A.Priedītis, par dāmu komitejas galvenajiem virzieniem - A.Bruņinieci, par pasākumiem sakarā ar „Liesmojošo Baltijas ceļu” - E.Lagzdīņš.

Pieņemti lēmums par sieviešu kustību un aicinājums sakarā ar „Liesmojošo Baltijas ceļu”.

Zemniekiem asas mēles

Lauku ļaudis uzskata par nerunīgiem, bet, ja ko pasaka slaucēja vai traktorists, tad tas pielip. Manā žurnālista bloknātā iekrājušies daudzi izteicieni.

Kāda teļu kopēja sacīja:

- Pie mums smiltis vēl par brīvu, bet pilsētā, sajaucot ar auksto boršču, prasa pa 64 kapeikām par nieka šķīvīti.

Kombainieris Rudzāts:

- Lūk, uz darbu jāiet ar galošām kājās - tā kādreiz pēc lietus brīdām uz laidaru. Kurpes veikalā nevar nopirkt. Mēs, traktoristi un kombainieri, pielīdzināti inteliģentiem - tiem viens kreklis uz talona, mums arī. Varbūt ka patērētāju biedrību savienības priekšniekam arī pietiek, bet man gan vajadzētu divus: vienu uz kombaina un otru tīrāku mājās. Sieva mēlāiz klāt.

Zemnieks:

- Pa laukiem kļūst nakts rēgi - uz rīta pusi pazudusi aita, cūka vai teļš. Avīzēs lasījām, ka citplanētieši nolaupot cilvēkus pētīšanai, vai tad šie būs ķērušies arī jau pie dzīvniekiem?

Kādā saimniecībā vīri pie pusizjaukta traktora runāja:

- Mūšējais priekšnieks arī taisās bēgt no kolhoza.

- Ka tu zini?

- Tur uz to māju aizsūtīja remontniekus, bet šo te traktoru lika nostādīt pie žoga.

Kāds cits zemnieks:

- Agrāk, lai tiktu pie labas mantas, gāja par kalpiem pie bagātiem saimniekiem, tagad braucam uz Ļipeckas rūpnīcu. Mans brālis jau atdzina traktoru, tagad turp došos es.

Šoferis:

- Dzirdēji, izgudrota jauna degviela: benzīna un petrolejas krustojums, der visām mašīnām un traktoriem!

A.Mežmalis

AICINĀJUMS

Tuvojas 23.augusts, viena no Latvijas vēstures smagākajām dienām. Tautas fronte ir aicinājusi veidot Baltijas liesmojošo ceļu. Latvijas Zemnieku savienība dedzīgi atbalsta šo ierosmi un iesaka zemniekiem aktīvi piedalīties vistautas akcijā.

Ko darīt tiem, kuri nevar būt klāt Baltijas liesmojošajā ceļā?

Latvijas Zemnieku savienība vērsas pie zemniekiem, pie visiem zemniecības atbalstītājiem, pie pilsētniekiem, kuri šajā piektdienas vakarā būs ieradusies pie radiem un paziņām - dedzināt ugunsiskus savos pagastos. Tautas frontes ugunsisku aizdedzināšanas brīdī - pulksten 20 un 15 minūtēs - aizdegsim arī savējos. Brīdī klusēsim un sirdīs būs vienoti ar visu Latvijas tautu, vienoti Baltijai, vienoti brīvības ideāliem.

Pēc tam pie saviem uguns kuriem apspriedīsim vienu no šodienas vissvarīgākajiem jautājumiem - pagastu vietējās pašsardzības lietas, lemsim par zemessardzes izveidošanu katrā pagastā un Latvijā kopumā.

Pa Latvijas laukiem jau kļūst sirotāji. Valdība šo situāciju nekontrolē. Tāpēc zemniekiem pašiem jādoma par aizsardzību.

Mājas pavarda drošība, bērnu nākotne, visas Latvijas liktenis zemniekiem jāņem savās stiprajās rokās.

Lai senie krīvi 23.augusta vakarā redz - Tautas frontes iedegtais Baltijas liesmojošā ceļa ugunsis zemnieki izplata visā Latvijā. Lai katrā pagastā degošie uguns kuri ir protests pret tiem, kas mūs 50 gadus nebrīves jūgā dzinūši, lai tie simbolizē mūsu neatkarības, brīvības un demokrātijas alkas.

Latvijas Zemnieku savienības Centrālā padome

Lēmums „Par sieviešu kustību”

Lai saglabātu latviešu tautu, ģimeni, kultūru, tradīcijas, atjaunotu zemnieku sētu, darba tikumu, radītu sievietēm normālus apstākļus ģimenes veidošanai un bērnu audzināšanai, nepieciešams:

1.gada nogalē Zemnieku dienu ietvaros organizēt sieviešu kustības kongresu;

2.uz sieviešu kustības kongresu Latvijas Zemnieku savienība aicina republikas sieviešu organizācijas, studijas, pulciņus, saietu namus u.c., kā arī pārstāvjus no Veselības, Kultūras, Izglītības, Lauksaimniecības un citām ministrijām;

3.trīs nedēļu laikā no rajoniem un sieviešu organizācijām jānoformē sieviešu kustības kongresa organizācijas komisijas kandidātes, Centrālās valdes tuvākajās sēdēs nodibināt organizācijas komisiju un apstiprināt tās sastāvu;

4.apstiprināt Centrālās valdes sēdē plānoto izdevumu tāmi un ienākumu avotus.

Balsis no Latvijas novadiem

Latvijas Zemnieku savienības līdera Aivara Berķa un Latvijas Zemnieku federācijas pārstāvju runas LZS Centrālās padomes kārtējā sēdē izraisīja karstu polemiku debatēs, reizēm sadūrās pilnīgi pretēji viedokļi no mērenā līdz radikāli kategoriskam. Bet, kā zināms, strīdos rodas patiesība un par pareizāku izrādās samierinoši līdzsvarotais viedoklis. Interesi radīja tas, ka starp runātājiem bija gan tādi, kuri jau ir zemnieki ar stāžu un pieredzi, gan lauku inteliģences pārstāvji. Šis bija balsis no Aizkraukles, Cēsīm, Bauskas, Jelgavas, Ludzas, Madonas, Jēkabpils, Talsu, Saldus, Alūksnes un citiem novadiem. Izrādās, ka nav svarīgi, vai tā ir Latgale, Vidzeme vai piejūras rajoni ap aso Kolkas ragu, problēmas ir gandrīz vienādas. Varbūt tikai atšķirīgs ir viens otrs risinājums.

Zemnieku savienības darbinieki Latvijas novados apstrīd, ka ar lēmumiem un likumiem par paju sabiedrību veidošanu, uz kopsaimniecību bāzes un privatizāciju var radīt kādu reālu un visiem pieņemamu

pavērsienu uz labo pusi, daži to salīdzināja ar gadījumu, kad rati pieder vienam, bet zirgs otram un ka zirgs ilksis iejūgts otrādi.

Runātāji izteica domas, ka zemnieku vidū vērojams it kā pagurums, pasivitāte. Iespējams, to radījuši vasaras un rudens darbi, bet liela daļa pieskaitāma arī zemnieku iedzimtajam flegmatismam. Līdz minimumam vajadzētu samazināt tā dēvēto lauksaimniecības zinātnieku skaitu, kuri laukiem itin nekā nav devuši praktiski, ja neskaita pārmēslotos zālājus, ko pat kārtīgi novākt neviņo, jāsamazina zinātniskās pētniecības institūtu un izmēģinājumu saimniecību tīkls, lai to darbinieki nodarbojas ar praktiskām lietām zemnieku labā.

Zemnieku vidū vēroja vilšanās zemes reformā, to veicinājuši gan likumu visai stieptais tulkojums, gan arī tas, ka katrs jaunpieņemtais normatīvais akts noliedz iepriekšējo. Nesaskaņas un reizēm arī negodīga rīcība vērojama tehnikas un citu materiālo labumu sadalē. Zemnieki maz vai pavisam nav informēti par

notiekošo citos pagastos, republikā, viņiem neviens pacietīgi neko neizskaidro, bet tagadējo lielsaimniecību, sevišķi ekonomiski spēcīgu, vadītāji izturas iedomīgi, rupji un nekorekti.

Latvijas Zemnieku savienība visupirms ir politisks spēks, partija, taču, neskatoties uz to, ka pastāv zemnieku biedrības un viņu federācijas, citas organizācijas, kas nodarbojas ar ekonomiskajiem jautājumiem, tai jārisina arī ar ekonomiku saistītas problēmas.

Protams, jāatbalsta arī tie, kuriem bija drosme pirmajiem uzsākt zemnieku dzīves ērkšķaino ceļu, bet nu viņi izrādās privilēģētā stāvoklī, paspējuši izveidot paši savas fermas un savākt veselus traktoru un mašīnu parkus, bet grūti iet tiem, kas tagad sāk šo ceļu - vajadzētu, lai valsts stimulē tieši šo grupu, kas ir ievērojami lielāka, tāpat, dienās var izveidoties par nozīmīgu spēku lauksaimnieciskajā ražošanā. Lai nebūtu strīdu, vajadzētu panākt, ka piešķirtos līdzekļus sadala zemnieki paši. Jābūt informācijai par to, kas

un ko saņēmis, kas kam vajadzīgs un kā tiks veikta apgāde.

Lieli robi ir zemnieku izglītības līmenī, maz tādu skolu republikā, kurās gatavo speciālistus saimniecībām. Piemēram, lopu apsūklošanas kvalitāte dod iespēju, lai izslaukumi no govīm būtu 25 kilogrami piena un vairāk, taču izslauktai pa desmit. Tāpat tas ir arī augkopībā. Tomēr nevajag apsmiet zemniekus, ka ne visi prot saimniekot, to izdarīt nav liela māka, bet viņiem jāpamāca, kā labāk viss izdarāms.

Vēlti tiek aizmirsta pusgraundniecība, agrāk tā sevi labi attaisnoja. Par pakalpojumiem jāievieš noteikta un pieņemama maksa, tāpat zemnieku savstarpējos norēķinos, jo ir grūti pienācīgi novērtēt darbu vai mantu, kas tev nākusi par velti. Par palīdzību neviens neies ne art zemi, ne novākt ražu, ir jāizstrādā konkrēti kritēriji. Jāpalielina zemes vērtība, kompensācijām par to jābūt krietni lielākām.

Zemes reformas gaitai republikā kopumā, rajonos un pagastos

veltāma uzmanība, tā ir īpašas apspriešanas objekts. Būtu lietderīgi organizēt esošo un topošo zemnieku aptauju, kurā ietvert gan jautājumus par zemes komisiju darbu, gan to, kā savu lomu un uzdevumus vērtē zemnieki paši, kādas pārmaiņas tiem būtu vēlamas un tamlīdzīgi. Veicināma lielāku saimniecību veidošanās, piemēram, ja zemes platības ir virs diviem desmitiem hektāru, iedalīt lielaudas traktorus.

Tika izteiktas domas, ka lauksaimniecības mācību iestāžu pasniedzējiem lietderīgi būtu zināt ārvalstu zemnieku darba pieredzi un to mācīt saviem audzēkņiem, atjaunot Valsts Zemes bankas darbību, kurā, lai iegūtu papildus līdzekļus, zemnieki varēja iekļāt kādu zemes gabalu.

Izvirzījās jautājums par likuma par partijām un to vadītāju statusa izstrādāšanu, uz ko klātesošie deputāti atbildēja: tāds likums tiek gatavots.

A.Rancāns

Latvijas Republikas Ministru Padomē

Latvijas Republikas valdība akceptējusi Lauksaimniecības ministrijas un sabiedrības „Latvijas cukurs” izstrādāto valsts programmu „Par Latvijas pašapgādes ar cukuru uzlabošanu”. Šobrīd ar Latvijā ražotajam cukurbietēm tiek nodrošināti 30 procenti no republikas cukura patēriņa. Programma paredz 1995.gadā ar Latvijā audzētajām cukurbietēm nodrošināt 50 procentus no republikas patēriņa, bet perspektīvā - 85 un 90 procentus no patēriņam nepieciešamā cukura daudzuma. Paraleli paredzēts izstrādāt programmu alternatīvai saldinātāju ražošanai 15 procentu apjomā no republikas patēriņa.

Valdība apstiprinājusi nolikumu, par bezprocentu aizdevuma piešķiršanu zemnieku saimniecībām, kas izveidotas līdz 1991.gada 20.jūnijam, tā pilnīgu vai daļēju norakstīšanu un pirmstermiņa piedziņu. Aizdevumu piešķiršana no valsts budžeta Lauksaimniecības ministrijai. Tā apjoms - līdz 10 tūkstošiem rubļu. Lēmumu par aizdevumu piešķiršanu, tā pilnīgu vai daļēju norakstīšanu un pirmstermiņa piedziņu pieņem rajona Tautas deputātu padomes izpilddomē. Aizdevums tiks norakstīts pilnīgi, ja dabas katastrofas rezultātā iznīcinātas materiālās vērtības, ja saņemtais aizdevums izmantots iesniegumā paredzētajiem mērķiem, produkcija realizēta saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem un zemnieku saimniecības produkcijas ražošanas līmenis nav zemāks par attiecīgās saimniecības līmeni.

LETA

Saucēja balss tuksnesī

jeb Vai rajonā vispār kādam rūp,
lai piens būtu par pienu...

Vasara. Arī mums, siera rūpnīcas ļaudīm, tas ir visražīgākais un spraigākais darba cēliens. Ik dienas pieņemam vairāk nekā 340 tonnas piena.

Līdz 1.jūlijam no kolhoziem un valsts saimniecībām piegādātas 18218,9 tonnas piena. No šī daudzuma 84,3 procenti atbilst pirmajai šķirai, 13,3 procenti - otrajai un 2,4 procenti ir bezšķiras. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, piena kvalitāte pazeminājusies par 3,7 procentiem. Šo faktu varētu izskaidrot ar to, ka vairs nenotiek centralizēta piena pieņemšana uz vietas fermās, jo nav nekāds noslēpums, ka līdz šim daļēji ar to ieguvēji bija kolhozi.

Kopumā pārstrādājamā izejviela vēl pilnībā neatbilst tai izvirzītajām prasībām. Sierotavā turpina ienākt pēc sarecēšanas spējam zemas kvalitātes piens. Pirmās klases ir 0,1 procenti, otrās - 19,4 un trešās - 80,5 procenti. Tiek piegādāts daļēji neatdzēsēts, mehāniski un bakterioloģiski nefirs. Bez kūdras un mēslu daļiņām vēl kopā ar pienu tiek atvesti un nonāk sūkņos lavsāna, filtra gabaliņi un daudz kas cits.

Vasaras mēnešos krasi pasliktinās piena kvalitāte tādā rādītājā kā skābuma grāds. Jūnijā saimniecībām tika atgriezta 16,4 tonnas piena ar paaugstinātu skābumu.

Mūs uztrauc tas, ka joprojām fermās netiek šķirots nosacīti derīgais piens, un tas nonāk kopīgajā pienā un tālāk ražošanā. Pārbaudot laboratorijā, konstatēti 13 procenti maslīta piena, inhibitoru klātbūtne - 3,2 procentos, sviestskābes baktērijas - 9,8 procentos. „Rožupe” piegādājusi tikai 63 procentus pirmās šķiras piena, „Aglona” - no Kirova kolhozs - pa 66 procentiem. Kvalitatīvu pienu saņemam no „Vārkavas” (96 procenti pirmajā šķirā), no „Smelteriem” (95,3 procenti).

Lielu artavu piena sagādē dod individuālais sektors un zemnieku saimniecības. Arī šajā jomā pastāv daudz neatrisinātu problēmu, tomēr prasību par kvalitatīvu pienu izvirzām pirmajā vietā. Daudzu piena ražotāju produkcijā tauku saturs ir tikko virs diviem procentiem, bet piena savācējiem viņi nepamatoti uzbrūk par šī rādītāja samazināšanu. Tas liecina par piena ražotāju negodīgumu. Arī individuālie saimnieki pamanās pienu ieliet netīrās kannās, atšķaidīt to ar ūdeni vai vājpienu, piens ir nefirs. Un skābuma ziņā! It sevišķi vasarā tas tiek nodots jau kā rūgušpiens.

Pašlaik piena savācējiem ir iespēja kontrolēt pienu katrā kannā ar indikatorpapīru. Pēc 15 sekundēm krāsainā svītra parāda piena kvalitāti. Skābā pienā indikatora svītra kļūst dzeltena, svaigā pienā - zaļa vai tumši zaļa.

Atsevišķi jāparunā par piena galdiem. Daudzviet tos redzam rupji sasiestus nometiem un dēļu galiem vai pavisam salūzušus. Tas ļoti apgrūtina piena savācēju un šoferu darbu. Piena galdi ir ierīkojami ceļa malās tā, lai netraucētu satiksmi, tas ir, grāvja iekšējā nogāzē. Jālieto apstrādāti kokmateriāli. Ieteicams nokrāsot kādā neuzkrītošā krāsā, kas labi iedarbotos apkārtnes ainavā. Pēdējā laikā gandrīz katrs piena piegādātājs sāk būvēt galdus pie savām mājām, piemēram, Jersikas pusē. To kategoriski aizliegts darīt, tas jāsaskaņo ar pagasta valdību un būvējot jāņem vērā optimālie attālumi.

Piena kvalitātes uzlabošana gan sabiedriskajā, gan individuālajā sektorā ir viens no galvenajiem uzdevumiem. No sliktā piena labu sieru neiegūsim, un veikalā plaukti būs vēl tukšāki.

O.Kivko,
Preiļu siera rūpnīcas izejvielu
inženiere tehnoloģe

Statistikas spoguļi

KĀ ESAM STRĀDĀJUŠI?

Šā gada septiņos mēnešos republikas rūpniecības uzņēmumi nav piegādājuši produkciju pēc noslēgtajiem līgumiem par 163 miljoniem rubļu. Kaut arī jūlijā pārārdnieku skaits samazinājies par 7 uzņēmumiem, ar līgumsaistībām vēl nav tikuši galā 39 uzņēmumi. Lielākie parādi iekrājušies Daugavpils ķīmiskās šķiedras ražošanas apvienībai, rūpnīcai „Liepājas metalurģs”, Ventspils ostas rūpnī-

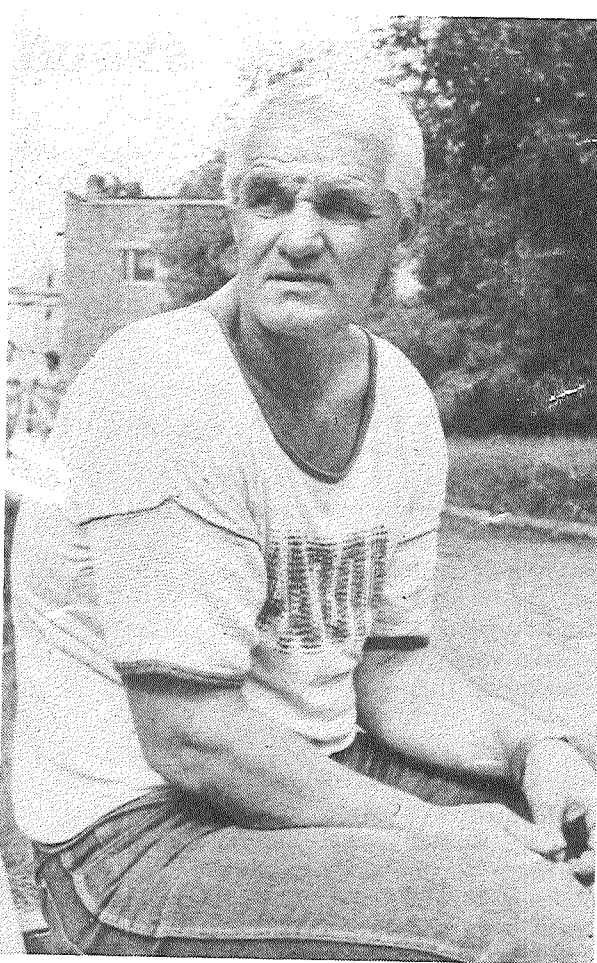
cai, ražošanas apvienībai „Radio-tehnika” un „Latvijas papīrrūpniecība”, kā arī saimnieciskajai asociācijai „Latvijas koks”. Tajā pašā laikā ievērojami pieaudzis ražošanas apjoms uzņēmēj-sabiedrībās, kooperatīvos un kopuzņēmumos. Statistikas komiteja ziņo, ka rūpnieciskās ražošanas apjoms republikā kopumā saglabājies iepriekšējā līmenī.

LETA

Maz ir tādu uzņēmumu, kur nesarūk ražošanas apjoms, kur nav izjūtamas kaut kādas grūtības. Viegli neklājas arī Līvānu stikla fabrikas ļaudīm, un tomēr te tiek pildītas līgumsaistības, domā par jaunu produkcijas veidu izlaidi, par stikla izstrādājumu reprezentāciju dažādās izstādēs. Neaizmirsīsim - stikla fabrika ražo tautas patēriņa preces. Un tāpēc ir svarīgi, ka tās kolektīvs cenšas tikt pāri šodienas grūtībām.

Attēlos: galvenā māksliniece Aīda Rotčenkova un

eksperimentālās stikla pūtēju brigādes brigadieris Vasilis Gusevs pārlūko jauno izstrādājumu pirmos paraugus (attēls pa kreisi); mehanizētās izstrādes ceha stikla formēšanas mašīnu operators Vladimirs Korsakovs ir labs sava amata pratējs, maiņā saražo 17-18 tūkstošus stikla izstrādājumu, daudz dara, lai viņa profesiju sekmīgi apgūtu jaunie.

Jāņa Silicka foto

Vēstule redakcijai

Preiļos ne tā kā Līvānos

Ļoti lūdzu publicēt šo vēstuli, jo vairs nav spēka visu ilgāk paciest.

Ja cilvēks vakarā noliekas gulēt pēc pulksten 10.00, liekas, līdz rīta pieciem pietiek laika izgulēties! Taču lika pagaidīt! Jau pēc deviņiem sākas „nakts koncerti”, pareizāk sakot, 7-10 gadus vecu bērnu mežonīgi blāvieni, kas turpinās gandrīz līdz pusnaktij. Tiem, kuru darbs sākas astoņos vai deviņos, vēl nekas, bet man, piecēloties piecos un dodoties uz maiņu darbu, visu dienu no neizgulēšanās jāmokās ar galvas sāpēm. Pamēģināsi no balkona šiem blāvējiem aizrādīt? Preti dzirdēsi ne to. Bet vecāki izliekas kurli, vai arī gul, izstūmuši savus lolojumus aiz durvīm, tālāk no sevis.

Trepju telpas piešvīkotas, aprakstītas, kāpņu margas apspīdītas. Tā vien skaties, ka ar roku netrāpī! Puķu dobju vietā - ēdienu atliekas, papīru kaudzes, viss izmīdīts. Iestādītie kociņi - aplauzīti. Nevien no iedzīvotājiem neriskē ierīkot jaunas puķu dobes, - vienalga viss būs izbrādāts.

Kur ir vecāki? Viņi neredz, ko dara viņu bērni.

Kur ir milicija? Vai tiešām mūsu pilsēta ir tik liela, ka vienu, divas reizes nedēļā nevar pabraukāties pa Daugavpils, Cēlnieku, Rēzeknes ielu mikrorajoniem? Es rakstu par savu, PMK namu, kas atrodas Rēzeknes ielā 30. Taču, sarunājoties ar savām darbabiedrēm, ir redzams, ka citur nav labāk. Vai tiešām bērniem ir jādod tik liela brīvība? Par kādiem cilvēkiem viņi izaugs? Kāpēc Līvānu pilsētas izpilddomēta pieņēma lēmumu par administratīvo atbildību pilsoņu miera traucēšanas gadījumos? Pie mums viss atļauts!

Bet, ja atgriezies no otrās mai-

ņas neilgi pirms pusnakts, tad alkal jābaidās, jo visur iereibušu pusaudžu, jauniešu grupiņas, kas nereti aizvainojoši aizskar. Vai arī šajā laikā milicijai nebūtu jābūt uz ielām? Tiesa, retumies viņi parādās centrā.

Kas ar to nodarbosies? Šis jautājums skar ne tikai mani, bet daudzus jo daudzus cilvēkus. Un arī sirds sāp par savu pilsētu, kurā nodzīvoti 22 gadi un kurā nu visu lauž, posta un piegāna.

Ceru, ka manu lūgumu uzklasis arī rajona izpilddomēta un milicija, ja jau vecāki izliekas nedzirdīgi.

L.Kirillova

Preiļos

PIEBILDES VIETĀ. Cerēdama, ka vēstules autorei piemīt arī humora izjūta un viņa mani pareizi sapratīs, atļaušos piebilst, lūk, ko. Godājāmā L.Kirillova! Uzskatiet, ka savā ziņā jums vēl ir paveicies gan ar dzīvesvietas, gan kaimiņu izvēli. Iedomājieties, kas būtu, ja jums nāktos dzīvot:

Pirmkārt. Kādā no daudzdzīvokļu namiem Riebiņos, kur kādā no dzīvokļiem mitinās bars suņu. Uz balkona ir viņiem būdas, un smirdīgs šķidrums regulāri tecētu uz jūsu zāvēties izkārtās veļas, jo jūs dzīvotu tieši stāvu zemāk. Un smakas dēļ jūs pat savus logus vai balkona durvis nevarētu atvērt.

Otrkārt. Jūs gan dzīvotu Preiļos, bet - arī suņu sabiedrībā. Nakts vidū jūs vairākkārt no miega uzrautu suņu rejas dzīvoklī zem jums, aiz sienas kaimiņu prombūtnes laikā gaudotu viņu lolojums, bet augststāva iemītnieki savu „cilvēka draugu” palaistu pa-

staigāties vienu pašu, un viņš par tuvāko krūmiņu uzskatītu jūsu dzīvokļa durvis. Bez tam šie visi liel- un mazgabarītu suņi pastaigā dotos obligāti bez uzpurpiem.

Treškārt. Jūs dzīvotu Daugavpils, Upiša vai kādā citā pilsētā, kur vakaros nevis pulksten deviņos, bet jau sešos sāktos nevis 7-10 gadus vecu puišu, bet krietni lielāku zeļļu nevis klaigas, bet mopēdu rēcināšana. Vai jūs vispār zināt to efektu, kādu rada četru - piecu - sešu mopēdu stundām ilga (līdz vienam, diviem naktī) rēcināšana zem jūsu logiem, uz ietves, ap māju, uz ielas? Pareizi jūs rakstāt par Līvāniem, - tur šādu parādību sauc par grupveida braukāšanu pa dzīvojamo namu kvartāliem, par ko soda.

Piektkārt. Iedomājieties, ka liktens jums būtu lēmis par kaimiņu, kuram slinkums, uz jauno māju dodoties, izkratīt no savām paunām prusakas un tamlīdzīgus „sīkos mājlopus”, un jaunajā dzīvesvietā tie bariem vien draudzīgā vizītē ierastos pie jums? Kaimiņš jau ar tiem nekarotu, cīnieties jūs, ja tāda labpatikšana! Nu, godājamā L.Kirillovas kundze, vai jūs vēl nejutāties pārliecināta, ka liktens jums to mazāko nelaimes daļu atvēlējis?

Bet pavisam nopietni runājot, arī es esmu Preiļos nodzīvojusi pāri 20 gadiem un man tāpat sāp šodienas Preiļi. Tie nekad nav sāpējuši un nesapēs tiem, kas nezin no kurienes ierodas, atvelk elpu, atsperas, un sveiki! tālāk, uz augšu savā karjeras ceļā, prom.

Bet milicija? Būsim taču nopietnas, godājāmā vēstules autore. Vai tad Preiļos tā ir?

L.Sila

Pa 800 gramiem un vairāk

vidēji diennaktī pieņemtas svarā nobarojamie jaunlopi kopsaimniecības „Zelta vārpa” Daukstu fermā, kur par telkopējām pa 25-30 gadiem strādā Franciska Andrejeva un Anastasija Puriškeviča.

□ Attēlā: fermas brigadiere Rūta Vasaraudze, telkopējas Franciska Andrejeva, Anastasija Puriškeviča un viņas dzīvesbiedrs mehanizators Aleksandrs Puriškevičs.

A.Mežmaļa foto

No nesenās vēstures

Runājot par pašreizējās atmodas pirmsākumiem, mēs nez kādēļ to saistām tikai ar Latvijas Tautas frontes izveidošanu. Šis laiks mums asociējas ar tādiem vārdiem kā Ivāns, Peters, Kalniete. Negribīgi oficiālā prese šad tad piemin Latvijas cilvēktiesību aizstāvēšanas grupu „Helsinki - 86”, kura pirmā 1987.gada 14.jūnijā uzdrošinājās organizēti nolikt ziedus pie Brīvības pieminekļa un pirms tam Bastejkalnā noturēt mītiņu. Ja arī grupu piemin, tad tās dibinātājus un darbības virzītājus noklusē vai arī ieceļ personas, kurām ar grupu bija visai tālas attiecības.

Kas tad bija tie drošminieki, kuri uzdrošinājās mest izaicinājumu visvarenajam režimam, veidojot pirmo pēc Hruščova un Brežņeva laika Latvijā organizētu grupveida prestesību okupācijas režimam? Tie bija parasti cilvēki, kuri savu pārliecību nemainīja konjunktūras dēļ. Visu smagumu uz saviem pleciem un uz savas ādas izjuta grupas dibinātāji liepājnieki L.Grantiņš un R.Bitenieks, kurus apcietināja 1986.gadā tūlīt pēc grupas izveidošanas. Par laimi, viņi bija paspējuši grupas dokumentus nosūtīt uz Rietumiem. Iespējams, ka tas viņus arī izglāba. Režimam nebija vajadzīgi jauni sirdsapziņas cietumnieki, par kuriem būtu informēta pasaules sabiedrība. Izmeklēšana ilga sešus mēnešus, viss jau bija sagatavots, lai varētu notikt tiesa, bet tad negaidīti viņus atbrīvoja. Tomēr „stūra mājā” pavadītie mēneši arī kaut ko deva. Viņus iepazīstināja ar trešā grupas dibinātāja (Barisa) grēku nožēlas vēstuli LPSR prokuroram Dzenītim, kurā viņš visu vainu par grupas dibināšanu uzvēla abiem arestētajiem.

Tanis nesenajos, tomēr tālajos laikos tautas mīlulis Vulfsons publiski nosodīja grupas akcijas, bet pašreizējais nācījis tēvs un glābējs Gorbunovs draudēja latviešu tautai neiet likt ziedus pie Brīvības pieminekļa. Varbūt šeit arī slēpjas grupas noklusēšanas atmiņējums. Tagadējie cīnītāji par brīvo Latviju vēl nebija paspējuši apsviest kažoku, jo tad vēl tas bija bīstami. Vajadzēja kādam sagatavot augsni, lai netūrumi varētu uzpeldēt un noturēties virspusē. Jaundzimušajiem politikāņiem un cīnītājiem grupas locekļu klātbūtne pat ļaužu atmiņā nav vēlama, jo tas grautu mītu par viņiem kā vienīgajiem, pirmajiem un īstenajiem brīvības cīnītājiem. Viss iet pa 74 gadus atpakaļ nosprausto un pārbaudīto ceļu - ar meliem, fakti noklusēšanu un to sagrozišanu. Zēl, ka šajā netūrajā spēlē patiesas informācijas trūkuma dēļ iesaistās arī godīgi cilvēki.

Tāpēc jo vērtīgāka ir katra atmodas pirmsākuma dalībnieka liecība, kuri drūmajos stagnācijas un nodzeršanās gados atklāti uzdrīkstējās paust savu pārliecību, kurus nesalauza ne padomju koncentrācijas nometnes, ne cietumi. Latvijas tauta var lepoties, ka radījusi šos varoņus.

Viens no viņiem ir režeknietis Jānis Barkāns. Pirmais konflikts ar režimu radās 14 gadu vecumā, kad viņš norāva dažus komunistiskus saukļus. Savu uzskatu dēļ viņš bija spiests mainīt vairākas skolas. VDK ar sabiedrības konservatīvā slāņa - skolotāju - palīdzību izplata melus par Jāņa it kā infantilismu. Astondesmito gadu sākumā Barkānam piespriež pirmo cietumsodu it kā par PSRS - Somijas robežas pāriešanas plānošanu. To viņš izcieš Rīgas centrālcietumā un Škirotavas nometnē. Drīz pēc atbrīvošanas viņu arestē atkal par pretpadomju darbību. Šoreiz nākas pabūt Mordovijas nometnēs un Čistapoles cietumā. Nekādus apžēlošanas lūgumus Jānis neraksta un tiek atbrīvots 1987.gadā.

Viņš aktīvi iekļaujas grupas „Helsinki - 86” darbībā, bet grupas dibinātāja un vadītāja L.Grantiņa ieslodzījuma laikā (1987.gada vasara un rudens) ir grupas vadītājs. Pēc atbrīvošanas no cietuma ir divi neveiksmīgi mēģinājumi Jāni noslepkavot (sk. „Pilsonis”, 1991.g., Nr.28). Lai paliktu dzīvs, viņš ir ar mieru emigrēt. Cik nevēlams J.Barkāns bija VDK un jaunuzlecošajām politiskajām zvaigznēm, liecina jau tas, ka VDK apmaksāja visus izdevumus, kas bija saistīti ar Jāņa un viņa tēva izbraukšanu. Pajautāsim Kalnietei un Peteram, Ivānam un Bišeram, Dobelim un Krastiņam, vai arī no viņiem līdzīgā veidā gribēja atbrīvoties. Jau no šī fakta vien daudz ko var secināt.

Par pārdzīvotajām šausmām Rīgas centrālcietumā un Škirotavas nometnē Jānis uzrakstīja atmiņu grāmatīti „OC 78.Soda nometņu un cietumu gūstā”. Nē, tie nav Staļina laiki, tā ir mūsu šodiena, un aprakstīta ir skaidrā un vienkāršā valodā, it kā no malas raugoties, dažbrīd ar skumju humoru. Katram latvietim būtu jāzina, kas viņiem cirta ceļu uz brīvību un kādas mokas šiem varoņiem bija jāizcieš. G.Freimanim un G.Astram, L.Grantiņam un J.Barkānam, simtiem un simtiem, kurus visus vēl neesam apzinājuši. Tāpēc mēs uzskatām par savu pienākumu un goda lietu laist pasaulē J.Barkāna grāmatu, un to vēl var iegādāties grāmatu veikalos.

Tagad J.Barkāns dzīvo Stokholmā, strādā patentu birojā, ir precējies ar latvieti no Anglijas, viņiem ir divi bērni. Pie katras izdevības Jānis atbrauc uz dzimteni, jo šeit ir viņa istās mājas. Dzīvošanu Zviedrijā uzskata par eksistēšanu, jo tur nav par ko cīnīties - viss ir. Ir labs dzīvoklis, 1300 dolāri mēnesī, apģērbs un ēdiens pēc patikas. Zudusi dzīves jēga, jo latvietim dzīve bez savas tautas un zemes tiešām ir eksistēšana. Domāju, ka nav tālu tas laiks, kad Jānis atgriezīsies patiesi brīvā un neatkarīgā Latvijā, atgriezīsies savās mājās, un mūsu pienākums un sūtība ir šo mūsu kopējo māju sakārtot.

J.Vidiņš

Latvijas Atdzimšanas partija

Ministra Jāņa Volonta dzīve, darbs un Golgāta

Sākums iepriekšējā numurā

Te arī sākās viņu ceļš uz Golgātu. Laimīgā kārtā izdevās izbēgt jaunajam liktenim J.Volonta dēlam Aleksandram ar savu sievu Jūliju, kuri dzīvoja un strādāja Liepājā, bet izvešanas laikā ciemojās pie J.Volonta Rīgā. Tā kā viņi nebija Rīgas čekistu izvedamo sarakstos, tad tika atstāti mājā. Tos meklēja Liepājas čekisti, bet pastāvīgajā dzīves vietā neatrada. 1944.gada rudenī viņi vispirms emigrēja uz Vāciju, bet pēc tam uz ASV, kur dzīvo vēl tagad.

Izdarot nelielu atkāpi, te jāsaka daži vārdi arī par J.Volonta brāļa Justina ģimenes traģēdiju. Justīns bija zemkopis un priekšzīmīgi nostādījis savu Anspaku saimniecību, kuru, kā lasāms publikācijās, ieteica apskatīt Latgales apceļotājiem. Te bija labi iekopti lauki un dārzi, liels ražīgs ganāmpulks. Anspaku kroga ēkā Justīns Volonts ierīkoja pienotavu. Ap 1925.gadu viņš uzcēla jaunu dzīvojamo ēku, bet sev piederošo Anspaku pili, ko Preiļu grāfs Mihails Borhs bija cēlis kā savu medību pili, nodeva Plotiņu (vēlākās Šaurupes) pamatskolas lietošanā. Justīns Volonts mīlēja literatūru un mākslu, lasīja latviešu un cittaustu literatūras klasiku darbus, krāja un saudzīgi glabāja mākslas priekšmetus. Viņa kolekcijā bija lietišķās mākslas priekšmeti (trauki u.c.), kas gatavoti arī ārzemēs (Parīzē un citur). 1940.gada nogalē bolševiku varasvīri visu viņa īpašumu konfiscēja un pašu ar sievu Stefāniju gandrīz tikai ar to, kas mugurā, no mājām padzina. Pajumti viņiem sākumā deva kaimiņš Dzenis, bet vēlāk - kāda ģimene Vārkavas pagasta Vanagos, kur viņus čekisti arī 1941.gada 14.jūnijā arestēja un izsūtīja uz austrumiem. Viņu pieaugušie bērni, kuri dzīvoja citur (izņemot meitu Regīnu) izglābās un 1944.gada rudenī emigrēja. Justīns Volonts un viņa sieva Stefānija izsūtījumā mira, dzimtenē atgriezās tikai meita Regīna (prec. Ieviņa). „Socialisma” celtniecības laikmetā lielas pārmaiņas notikušas arī Justīna Volonta saimniecībā. Lauki stipri aizauguši ar krūmiem. No Anspaku pils, kas bija ieskaitīta arhitektūras pieminekļos, ir palikuši tikai mūri, nožēlojamā stāvoklī ir arī Anspaku muižas kroga un staļļa ēkas, kuras tāpat skaitās arhitektūras pieminekļi.

1941.gada 22.jūnijā vilciens ar arestētajiem nonāca Kirovā (bijušajā Vjatkā). Vīriešu lielāko daļu, tajā skaitā arī Jāni Volontu, atstāja Kirovā, bet pārējosveda tālāk uz austrumiem, līdz beidzot viņi nonāca

Tomskas apgabala Kārgasokas rajona Ustjnerolskas ciema Slavgorodokas ciematā, kur tika nodarbināti smagajos meža darbos. J.Volonta jaunākā meita Margarita neizturēja necilvēcīgos darba, sadzīves apstākļus un badu un 1949.gadā (29 gadu vecumā) mira. J.Volonta vecākā meita Adele, kura izsūtījumā bija precējusies ar izsūtīto rīdzinieku Avotiņu, katorgu izturēja, 1956.gadā tika reabilitēta un ar savu vīru un trim izsūtījumā dzimušajiem bērniem atgriezās dzimtenē. Bet par tēva likteni nekādu ziņu nebija. Tikai nesen no izsūtītā bijušā Līvānu slimnīcas direktora Jāņa Šneidera publikācijas „Literatūrā un Mākslā” Adele uzziņāja, ka sākumā viņas tēvs un tēva brālis Justīns bijuši Vjatlagā (Vjatkas koncentrācijas nometnē), kur Justīns, kā jau minēts, 1941.gadā miris, bet viņas tēvs pārsūtīts uz citu koncentrācijas nometni. Pēc J.Volonta meitas Adeles pieprasījuma par sava tēva likteni PSRS Iekšlietu ministrija ar savu 1953.gada 26.augusta rakstu paziņoja, ka J.Volonts miris 1943.gada 16.martā. Bet kur, nebija teikts. Tikai piebilsts, ka pēc miršanas apliecības jāgriežoties LPSR Rīgas pilsētas „CATS” (krievu burtiem), ar ko laikam domāts dzimtsarakstu birojs. Tad Adele rakstīja uz Rīgas pilsētas dzimtsarakstu biroju, kas viņai atsūtīja ar 1955.gada 7.oktobra datētu tēva miršanas apliecību, kur teikts, ka Jānis Volonts miris 1943.gada 16.martā ar sirds paralīzi, par ko dzimtsarakstu aktu reģistrācijas grāmatā 1951.gada 7.jūlijā izdarīts attiecīgs ieraksts Nr.51. Uz miršanas apliecības uzspiests „Atkārtota”. No iepriekš teiktā rodas vairāki jautājumi: kāpēc tik vēl dzimtsarakstu birojā paziņots par J.Volonta nāvi, ja to bija iespējams izdarīt jau 1944.gada nogalē vai 1945.gadā? Kāpēc netika norādīta J.Volonta miršanas vieta? Kāpēc pirmoreiz izdota miršanas apliecība ir „Atkārtota”?

Arī J.Volonta nāves gads un datums ir no gaisa grābts. Tā izsūtītais Latvijas Arlietu ministrijas Politiskā departamenta direktors Artūrs Stegmanis savās „Atmiņās” („Atbalss” 1988.g. Nr.1) raksta, ka viņš 1945.gada maijā - jūnijā kopā ar Jāni Volontu un Latvijas zemkopības ministru Jāni Birznieku sēdējuši Urālu koncentrācijas nometnes galvenā punkta centrālajā izolatorā (nometnes cietumā) vienā kamerā. Tātad 1945.gada jūnijā J.Volonts bija vēl dzīvs. Ja jau J.Volonta nāves gadījums Rīgas pilsētas dzimtsarakstu biroja aktos reģistrēts 1951.gada

7.jūlijā, tad domājams, ka J.Volonts šajā vai iepriekšējā gadā arī miris vai nogalināts.

Lai nu kā, bet dzīvs dzimtenē J.Volonts neatgriezās. Kā redzams, komunistiskā totalitārisma režīma valstī, kur cilvēka dzīvībai ir gandrīz nulles vērtība, bendēm nav liesis svarīgi daudz galvu laužīt, lai piederīgajiem atbildētu, kad un kur viņi nobendējuši savu upuri.

Vairākus gadus atpakaļ Adele pieprasīja izskatīt jautājumu par viņas tēva rehabilitāciju. Un tā Latvijas PSR Augstākā tiesa ar savu 1988.gada 2.jūnija lēmumu krimināllietu par J.Volonta sodīšanu pārtrauca sakarā ar nozieguma sastāva trūkumu, t.i., J.Volontu reabilitēja. Šajā lēmumā bija arī norādīts, kas, kad, par ko un ar kādu sodu J.Volontu notiesājis. Viņš notiesāts ar Iekšlietu tautas komisanāta sevišķās apspriedes lēmumu 1942.gada 28.novembrī par noziegumiem, kas paredzēti KPFSR kriminālkodeksa 58.-4.pantā (palīdzības sniegšana starptautiskajai buržuāzījai), 58.-10.pantā (kontrevolucionārā agitācija un propaganda) un 58.-13.pantā (cīņa pret strādnieku šķiru un revolucionāro kustību).

Kā redzams, J.Volonts tiesāts ārpustiesas kārtībā, pie tam gandrīz pēc pusotra gada no aresta brīža. Tas ir dubults pārkāpums no varas uzurpatoru puses. Vairāk nekā divaini ir arī J.Volontam „piešūtie” panti. Te par J.Volontu jāsaka tieši viss pretējais. Viņš vispār ar runām un rakstiem uzstājies maz, bet, būdams lietišķs un humāns cilvēks, visus savus spēkus un zināšanas atdeva tautas labklājības celšanai, sava dzimtā novada un Latvijas uzplaukumam.

Kur trūd lielā Latgales dēla Jāņa Volonta kauli, diez vai uzzināsim, bet viņa vecāki un māsa Tekla (prec. Velkme, 1885-1910) atdusas Preiļu vecajos kapos. Uz viņa vecāku kapa bija uzstādīts piemineklis - melna marmora krusts - un kapavieta norobežota ar akmens stabiem pietiprinātām metāla ķēdēm. Šo kapa pieminekli vairs neizdevās atrast. Tas laikam nopostīts tāpat kā daudzi citi pieminekļi šajos kapos. Saglabājies vienīgi J.Volonta māsas Teklas savdabīgais no pelēka laukakmens izkaltais piemineklis, kurā attēlots koks ar nocirstu galotni un zariem.

Nākošgad paiet 110 gadi kopš Jāņa Volonta dzimšanas. Vai nevajadzētu padomāt par viņa piemiņas iemūžināšanu dzimtajā pusē (Preiļos vai Cišos)?

A.Anspaks

Konkurss „Moras zeme”

Esit sveicynoti konkursa „Moras zeme” daleibnīk!
Vosoras priki il uz beigom, otkon jokrovoj skūlas sūna. Arī studenti sok mest sovus skotus uz tukšajom auditorijom. Topēc grybom nūkortot vacūs porodus, lai varom korteigi turpnot sovu īsoktū litu. Kai zynom, ir jau nūtykušas konkursa „Moras zeme” divas kortas. Šūreiz mēs publicejom obu kortu pareizos atbīldis.

I kortas pareizos atbīldis

1. Lelokais akmins Latvejā - Boltai, lelais jeb Nīcgālis.
2. Ūtrais augstokais kolns Latvejā - L.Lipukolns (289 m v.j.l.).
3. Nūvoda atbreivošanas pīmineklā pamatakmins teik lykts 1930.g. un atklots 1939.g. 8.septembrī.
4. Latgola leidz ar Lītovu tyka īklāuta Krīvejas sastovā 1772.g.
5. Pymmais drukas aizlīgums Latgolā pastovēja 39 godus (1865.-1904.).
6. J.Rainim ir dorbi latgaļu volūdā. Pīmāram, „Munu jaunu dīnu zeme”, „Sveicīns latgališim”, „Brenci, meilais”.
7. Baltejā ir 3 katoļu bazilikas: Aglyunas Dīvmotes Debesīs uzņemšanas bazilika, Kaupas sv.apostula Pītera un Povila bazilika, Šilovas Dīvmotis bazilika.
8. Ceikstūns, pasaulis čempions 1911.g. - Klements Buļs.
9. Kroslovā natyka uzstodeits pīmineklis Ļeņinam.

II kortas pareizos atbīldis

1. Pareizi, ja nūsaucot kaut vīnu nu trejim kolnym Latgolā, kuri pīdar pi botānisko līguma: L.Lipukolns (Rēzeknes raj.), Gaiļa kolns (Rēzeknes raj.), Grebla kolns (Ludzas raj.).
2. Pareizi, ja nūsaucot kaut vīnu nu četrom ūzolu birzem Latgolā, kurys ir dobas aizsardzeibas objekti: Pilovu ūzolu audze (Kroslovas raj.), Pahatniku pussolas ūzolu audze (Kroslovas raj.), Borkovas ūzolu audze (Madūnas raj.), Seldžu ūzolu audze (Madūnas raj.).
3. Beja jonūsauca vysmoz treis izcyklus kultūras darbinīkus nu Myglīniku dzyntas - Pīters Myglīniks, Francis Ķemps un Nikodems Rancāns.
4. Krustnešu pilis Latgolā: Krustpīls, Viļakas, Daugavpils, Mokūņkolna, Rēzeknis, Ludzas.
5. Pymū latgaļu kalendaru izdeve Gustavs Manteifels 1862.g. „Inflantu zemes laikagromota aba kalendars”.
6. Pymū latgaļu dzejas antoloģiju „Kūkle” 1914.g. sastodeja un izdeva Dr.Ontons Skrynda.
7. Pymū Latgolas augstskūla ir Kroslovas goreigais seminars, kurš dorbovos nu 1757.g. leidz 1844.g.
8. Pymū Latgolas skūlānu sporta svātki nūtyka Rēzeknī 1924.g. (Atvainojit, sakorā ar dažaidū informaciju vairokūs olūtūs mēs šū vaicojumu navērtējom.)
9. 1910.g. nu 5. leidz 9.septembrim Rēzeknī nūtyka pymo lauksaimnīceibas un amatnīceibas izstode Latgolā.

III kortas vaicojumi tiks publicāti augusta beigās. Byus seikoki paskaidrojumi.

Vālom veiksmī! Latgolas studentu centrs pateicas visim par lelū atsaucību.

Prīceigi pāvadeit atlykušū breivlaika spreidī!

Konkursta žūrijas vordā
Aivars Mackēvičs

Vēstures lappuses

Kā pārtaisīja pasaules karti

Jaunos pierādījumus, ka Baltijas valstis tika inkorporētas Padomju Savienībā Molotova un Ribentropa aizkulišu darījuma rezultātā, sniedzis...pats Vjačeslavs Molotovs. Fragmentus no iespēšanai sagatavotajam viņa dienasgrāmatām - sarunām ar virsrakstu „Kā Kremli pārtaisīja pasaules karti” publicējis Maskavas izdevums „Došje L.G.” - laikraksta „Literaturnaja gazeta” pielikums.

Publikācija sākas ar Staļina vārdiem, ko viņš teica jau pēc kara: „Baltija - šīs senenās krievu zemes - atkal ir mūsu.”

Bet pats „kartes pārtaisīšanas arhitekts” Molotovs stāsta: „Jautājumu par Baltiju, Rietumukrainu, Rietumbaltkrieviju un Besarābiju mēs ar Ribentropu izlēmām 1939.gadā. Vācieši nelabprāt piekrita, ka mēs sev pievienotu Latviju, Lietuvu, Igauniju un Besarābiju. Kad pēc gada es biju Berlīnē, Hitlers man jautāja: „Nu labi, ukraiņus un baltkrievus jūs apvienojat kopā, nu labi, moldāvus, to vēl var izskaidrot, bet kā jūs visai pasaulei izskaidrosit Baltiju?”

Es viņam teicu: „Izskaidrosim!”

Molotovs atzīst, ka Baltijas valstu līderi, kas ieradās Maskavā uz sarunām, „atteicās parakstīt pievienošanas Padomju Savienībai. Ko mēs varējām darīt? Man tas jums jāsaka kā liels noslēpums, ka es ieturēju ļoti stingru kursu. Latvijas ārlietu ministrs ieradās pie mums 1939.gadā, un es viņam teicu: „Atpakaļ jūs vairs neatgriezīsieties, kamēr neparakstīsiet pievienošanas mums”. No Igaunijas pie mums atbrauca kara ministrs, es jau esmu aizmirsis viņa uzvārdu, bija populārs cilvēks, un viņam mēs teicām to pašu. Par šādu rīcību mums bija jāizšķiras. Manuprāt, mēs to neizdarījām slikti... Buržuāziskās valdības, protams, nevarēja iestāties socialistiskā valstī ar lielu patiku... Bet Baltija mums bija vajadzīga”.

Dzejnieks Felikss Čujevs, kas mūmuārus gatavojis iespēšanai, jautājis savam sarunas biedram:

„Runā, ka pirms kara jūs ar Staļinu lai pielabinātos Hitleram, esot nolēmuši viņam atdot Baltiju.” Uz to Molotovs atbildējis: „Absolūtas blēņas. Baltija bija vajadzīga mums pašiem.”

LETA - «Baltija»

Mākslas padome ierosina

Kamēr latviešu teātra vēsturnieki vēl apmierinās ar Rutku Tēva anekdošu pārpublicēšanu un neķeras klāt dažāžādo „mākslas padomju” protokolgrāmatām, iepazīstināsim ar Omskas arhīvā atrasto aktu - 1940.gada 4.aprīlī vietējā apgabala drāmas teātra mākslas padome noskatījies N.Pogodina „Kremļa kurentu” iestudējumu un rekomendē:

1. Aktierim Sprogem (Sproģim?) turpināt Dzeržinska tēla pilnveidošanu, uzsverot „dzelzs Fēliksa” raksturu. Nejaut, ka Ļeņina kabinetā Sproge apsēžas uz rakstāmgalda stūra.

2. Aktierim Kozlovskim pietrūkst vienkāršības Staļina tēlā, jūtama sa-springtība, tāpēc jaunais uzvalks līdz pīmizīrādei vēl mazliet jāievalkā.

3. Angļu rakstnieku Ļeņina kabinetā tomēr nevajag atstāt vienu, lai kopā ar viņu tur uzkavējas arī kāds no mūsējiem.

Bērni, nauda, politika

Aptaujājot nometnes „Arte” 600 atpūtniekus, bērnu vecumā no 12 līdz 14 gadiem, iegūti šādi rezultāti.

Kopā ar vecākiem vēlas dzīvot 78 procenti bērnu, par atdalīšanos no ģimenes un patstāvīgu dzīvi tālād šajā vecumā lielākā daļa vēl neuzstāj. Politiskajiem līderiem uzticas 22, neuzticas 41 procenti, toties 23 procenti atbild visai saprātīgi: dažiem līderiem var uzticēties, dažiem nē.

Armijā vēlas dienēt 22 procenti zēnu, nevēlas 52 procenti.

73 procenti no aptaujātajiem uzskata, ka bērniem derētu ievēlēt savu prezidentu.

Par brīvā laika izmantošanu. Pirmajās trīs vietās - lasīšana (39 procenti), mūzika (23 procenti) un sports (17 procenti). Mājas darbos vecākiem labprāt palīdzot tikai 4 procenti, „nodarbojoties ar domāšanu” arī 4 procenti, „kaifojot” 2 procenti... No kāda vecuma tu gribētu pats sākt pelnīt naudu? Jau pirms 14 gadiem ir ar mieru strādāt 42 procenti bērnu, bet 5 procenti gatavi to darīt kaut tūlīt. 2 procenti atbild, ka jau pelnot.

Ar ko gribētu nodarboties, kad būsiet lieli? 36 procenti balso par kādu no mākslas profesijām, 24 procenti par biznesu, 7 procentiem ir militāras intereses, tikpat daudz, 7 procenti, grib būt profesionāli sportisti, 6 procenti pedagogi, vēl 6 procenti politiķi, 4 procenti žurnālisti. Zīmīgi: labvēlīgās ģimenēs bērni biežāk orientējas uz mākslas profesijām, nelabvēlīgās - uz biznesu.

«Baltijskoje vremja» ID

Drīz jaunais mācību gads

Ar septembra debesīm somā

Telefoniskās mini intervijas ar Līvānu 1.vidusskolas direktoru Voldemāru Rimšu temats bija par tuvojošos 1.septembri un jauno mācību gadu.

- Pirmā un galvenā mūsu problēma, - teica Rimšs kungs, - ir telpu jautājums. Acīmredzot, būs spiesti jaunajā mācību gadā darbu organizēt divās maiņās. Trešās un ceturtais klases skolu apmeklēs otrajā maiņā. Skolēnu skaits palielinās. Bez tam telpu jautājums ir ļoti sarežģīts arī tāpēc, ka mācības skolā notiks pēc izvēles priekšmetiem. Praktiski tas nozīmē, ka jāatrod vieta katrai skolēnu grupai. Pašas labākās četras klases un telpa gulēšanai, protams, atvēlētas pirmklasniekiem.

Mēģinājām šo jautājumu risināt ar pilsētas izpildkomiteju, cerot uz brīvām telpām bērnudārzos. Proti, daudzi vecāki, kas, jūtot valdības atbalstu, bērnus paņēma audzināšanai mājās, pēdējā laikā vispārējās dārdzības apstākļos vairs nevar atļauties izīst ar vienu - tēva algu. Un tā nu vietas bērnudārzos atkal aizpildās.

Otrā problēma ir ar sporta zāli. Cerējam, ka šoruden jau varēsim nodarboties sporta kluba būvētajā angārā, taču darbi tā celtniecībā ir pierimuši.

Paši saviem spēkiem, bet ar būvmateriālu un konstrukciju kombināta materiālo palīdzību iekārtojam treniņu zāli. Tas - fizikultūras skolotāju Ēvalda Platača un Valda Čingūļa paveiktais. Faktiski mums palīdz visas pilsētas rūpnīcas. Tikai ar šefu palīdzību varējām tikt arī pie dārgajām krāsām, vismaz grīdas pilnīgi visas telpās izkrāsotas. To paveica tehniskais personāls, skolotāji.

Jaunums šogad ir tas, ka finansālajā ziņā esam atdalījušies no rajona tautas izglītības nodaļas, vai, pareizāk sakot, galveno līdzekļu sadali pa rajona skolām veic nodaļa, bet mūsu finanses tagad nonāk pilsētas izpildkomitejā. Skolai ir sava grāmatvedība. Pagaidām vēl grūti pateikt, vai šāda sistēmai ir labāka vai sliktāka, pozitīvais moments ir tas, ka man, kā direktoram, lielāka skaidrība par visiem līdzekļiem. Naudas vairāk nerādās, slodzes un problēmu gan. Cik man zināms, ilggadēji direktori citās skolās uz to neiet. Taču kādam ir jāriskē.

Neskaidrība pagaidām ir ar skolēnu ēdināšanu. Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums pavasara pusē piedāvāja trejādas pusdienas par 80 kapeikām, 1 rubli un 1 rubli 20 kapeikām. Bet cenas mainās, neteiksim, ik dienas, bet ļoti bieži gan...

Skolas kolektīvs septembrī papildināsies ar diviem jauniem skolotājiem - Ilgu Pārpuci, kura mācīs dziedāšanu, un Tāli Lukjanski - darbības skolotāju.

Sākot ar vidusskolas klasēm, sko-

lēniem būs jāapgūst pieci pamatpriekšmeti, bet septiņi pēc izvēles. Kā fakultatīvā nodarbība skolā turpināsies arī ticības mācības pasniegšana.

Līvānu 2.vidusskolas mācību pārzine L.Lipinika pagājušās otrdienas rītā bija noskaņota ļoti optimistiski:

- Esmu tikko atgriezies no atvaļinājuma, bet redzu, ka skola ir gatava kaut vai rīt uzņemt savus bērnus. Daudzas klases izskatās kā rotālietas. Protams, materiālu dārdzības apstākļos daudz kas atkarīgs no sakariem un apsvēdības, un tieši mūsu jaunajam saimniecības daļas vadītājam šis ir īpašības piemīt. Visus spēkus skolas sakārtošanā pieliek skolotāji. Tehniskais personāls pelna vēl lielāku pateicību. Piemēram, vienai no piecām klasēm nebija skolotāja, bet cik pārsteigta es jutos, ienākot šajā telpā un ieraugot to nevainojamā kārtībā. Bet tehniskā darbiniece vēl gatavojās otru reizi lakot grīdu, jo, viņasprāt, tā vēl isti ļoti neizskatījies.

Skolas labiekārtošana gan turpinās visu gadu. Piemēram, pērnem ar koku apšūtas vestibīla sienas, beidzot vairs neuztrauc jumts. To sakārtoja un ilgāk neremontētos kabinetus un koridorus ar lielu rūpību atjaunoja PMK ļaudis.

Kaut arī skolēnu skaits pēdējos gados samazinājies, tomēr pāri tūkstošiem sanāks arī šogad. Ir kombinēts un domāts, ir visādas mazas telpas savienojot taisītas lielākas, ir pat pionieri istaba tapusi par klasi, un mācības skolā notiks vienlaicīgi vienā maiņā.

Dažādu apstākļu dēļ darbu ir atstājušas trīs angļu valodas skolotājas. Jauni kadri šī priekšmeta mācīšanā arī ir mūsu galvenā problēma. Savukārt ar latviešu valodas speciālistiem esam pilnībā nodrošinājušies.

Kā būs ar skolēnu ēdināšanu? Pagājušajā mācību gadā cenu celšanās dēļ skola ēdāmo bērnu skaits samazinājās. Pastāvēja divi barošanas varianti, tā sauktais sviestmaizī un siltā ēdināšana. Šogad galvenokārt paredzēts pirmais, un, kaut skola arī paredz domstarpības ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu, tomēr nedomā atkāpties.

Uzskatām, ka vecāki rīkojas nepareizi, nedodami iespēju bērniem skolā paēst. Valdības piešķirtā kompensācija bērniem viņiem arī jāizmanto. Tas vēl būtu attaisnojams skolās, kur slikti ēdina, bet mūsu virtuvē šajā ziņā vienmēr ir slavējamā. Patiešām, abas pavāru brigādes vienmēr ir centušās. Pašlaik virtuve tiek sakārtota, tās „brupojums” tika vests remontā uz Daugavpili.

Skola pateicas arī 21.PMG. Šis uzņēmums iezogojā abu Līvānu skolu stadionu, iekārto apgaismojumu.

L.Sila

Tauta jau ir nogurusi, kļuvusi apātiska no politikas un haosa, kas tagad valda. Bet varbūt uzspļausim visam, strādāsim, dzīvosim, nezaudēsim možo garu un humora izjūtu. Paskatīsimies sev apkārt. Dzīvē un dabā ir daudz interesanta, aizraujoša, ne mazums humora un dīvainību.

Trakajā siena laikā gadījās ieraudzīt arī šādu skatu, kurš izsauca labestīgu smīnu un lika atcerēties seno krievu tautas dziesmu „Ak, kamdēļ šī nakts bija tik īsa!”

Preiļos

A.Veigulis

Tauta grib dzeivot

Tik zīmīgs dots nosaukums jaunajai ekspozīcijai J.Raiņa muzejā „Jasmuižā”. Kā jau iegājies pēdējos gados, vasaras nogalē šeit ir latgaliešu literatūras izstāde. Tā veltīta šīgada jubilāriem.

Jaunās ekspozīcijas atklāšana sasauca ar lielajiem katoļu svētkiem Aglonā. Tādēļ likumsakarīga bija saruna par marijaņu tēviem J.Grišanu un S.Škutānu, kuri atstājuši zīmīgas pēdas Latgales kultūrvēsturē. Par viņu dzīvi un sabiedrisko darbību runāja dekāni P.Onckulis un A.Budže. Garīgo rakstu autora, pētnieka un publicista S.Škutāna spalvai pieder svētās Kates un svētā Stefana dzīves apraksti, misionāru darbības izvērtējums Latgalē un A.Jurda fonda izdotā grāmata „Dīva Motes kults un Moras zeme”. J.Grišana atmiņu triloģija (ar fragmentiem no kuras mēs jau šogad iepazīstinājām lasītājus), viņa pēdējās vēstules - sava veida garīgie testamenti radiniekiem šeit, dzimtenē - sniedz ieskatu latgaliešu gara dzīvē.

Jaunās ekspozīcijas atklāšanā piedalījās J.Cibuļskis - arī viens no šīgada jubilāriem, un tāla viesņa no ASV Paulina Zalāne, kura soliņš kuplīnāt mūsu Dzejas dienu sarīkojumu.

Izstādes apmeklētāji var iepazīties ar Valērijas Seiles, Meikuļa Apela un citu šīgada jubilaru ieguldījumu Latgales kultūrā. Pie jubilāriem pieder arī „Zidūnis” - žurnāls gara kultūrai ar visgarāko mūžu (1921.-1940.). Bija izdoti 175 numuri ar 4500 lappusēm. Mainoties redaktoriem un izdošanas vietām, vairākkārt ir mainījies tā izskats un kvalitāte: no vienkāršas brošūras līdz greznam literāram žurnālam. Tas gāja tautiskās atmodas darbinieku nospraustu ceļu un centās pildīt viņu idejas, audzināja jaunatni, kopa latgaliešu valodu. „Zidūni” darbojas Naaizmērstule, S.Putāns, J.Cakuls, T. un D.Selicki, M.Apels, A.Smāgars, A.Sprūžs. Tas nupublicēja 21 lugu un 25 stāstus. Bet stabilākā un kvalitatīvi vertīgākā daļa bija apcerējumiem. To autori bija P.Strods, J.Turkupoļs, B.Spūls, V.Seile, B.Brežgo, L.Latkovskis. Žurnāls audzināja tautu: gan lasītājus, gan rakstītājus. Divas reizes - 1928. un 1931.gadā - tas organizēja literāro konkursus. Tas patiesi virzīja uz priekšu latgaliešu literatūru.

Kā jau ierasts, ekspozīciju papildina gleznas - šoreiz Osvalda Zvejsalnika un Tautas lietūšķās mākslas studijas „Dubna” darinātie tautas tērpi. Bet par tiem un to autorēm jārunā atsevišķi.

V.Radis

Vissavienības TV programma

Otrdiena, 20.augusts

1.programma

- 17.55 „Dogadkino ciemā”. Īsfilma bērniem.
- 18.20 B.Smetana. „Libuše”.
- 18.30 T.ZD.
- 18.45 TV apraksts
- 19.30 „Paklausīgais skolnieks”. Mult.filma.
- 19.45 Dzied Nikolajs Ščukins.
- 20.05 „Sallais nams”. Lielbritānijas TV daudzseriju filma. 1.sērija.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 „Pakāpieni”.
- 23.10 T.ZD.
- 23.30 Dokumentāla filma par dzejnieku J.Brodski.
- 0.00 Sinhronā peldēšana.
- 0.45 „Pieci Plus”.
- 2.55 „Sallais nams”. 1.sērija.

2.programma

- 17.45 Dokumentāla filma par Kanādas fermeriem.
- 18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.00 „Rita vairogošana”.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 „Labu nakti, mazuļi!”
- 20.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Peldēšana.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Starptautiskajā krievu kongresā.
- 22.00 Piektais ritenis.
- 0.30 Sporta šovs.

Trešdiena, 21.augusts

1.programma

- 6.30 „Rīts”.
- 9.00 „Sallais nams”. 2.sērija.
- 9.55 „To jūs varat”.
- 10.40 „Kabatzaļģis”. Mult.filma.
- 11.00 „Kopā ar čempioniem”.
- 11.15 Bēmu muzikas klubs.
- 12.00 T.ZD.
- 12.15 Aktuāla reportāža.
- 12.30 Koncertfilma.
- 15.00 T.ZD.
- 15.15 „Profesija - izmeklētājs”. Mākslas filmas 2.sērija.
- 16.25 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 16.40 Tisageti dejas (Ungārija).
- 17.30 „Nemaisies pa kājam!” Bulgārijas mākslas filma.
- 18.30 T.ZD.
- 18.45 „Planēta”.
- 19.30 Pienākums pieminēt un taismīgu vārda.
- 20.05 „Sallais nams”. 2.sērija.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Nacionālās kultūras un garīgās dzīves problēmas.
- 22.40 Valsts Kubanas kazaku kora koncerts.
- 23.45 T.ZD.
- 0.05 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Peldēšana. Sinhronā peldēšana.
- 1.20 „Basām kājām pa parku”. Filmizrāde.
- 3.00 „Sallais nams”. 2.sērija.

2.programma

- 8.00 Rita vingrošana.
- 8.20 B.Bartoka kamerorķestra koncerts.
- 8.50 Ādama Smita naudas pasaule.
- 9.30 „Neziniša piedzīvojumi”. Mult.filma. 3.4.5.sērija.
- 10.25 „Sakarā ar pāriešanu citā darbā”. Mākslas filmas 2.sērija.
- 11.30 „Dons Žuāns”. Boriss Pokrovskis iestudē Mocarta operu.
- 12.30 Vladimira Čugujeva klejpojumi jeb 50 gadi ārpus ierindas.
- 13.10 Dejas teātris.
- 13.30 „Pirms lielā ceļa uz karu”. Mākslas filmas 1.sērija.
- 14.35 A.Puškina Valsts tēlotājas mākslas muzeja zāles.
- 17.00 Kaspīja - mūsu kopējās rūpes.
- 17.45 Starptautiskajā krievu kongresā.
- 18.00 Dosje par ģenerāli Vlasovu.

- 19.00 Kazahija.
- 19.45 Austriešu fotogrāfu darbu izstāde.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 „Labu nakti, mazuļi!”
- 20.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Daiļlēcšana viriešiem.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 „Jumts”. Itāliešu mākslas filma.
- 23.30 Vēstis.
- 23.45 Vispasaules jauniešu simfoniskā orķestra koncerts.

Ceturtdiena, 22.augusts

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.00 „Sallais nams”. 3.sērija.
- 9.55 TV dok.filma.
- 10.30 Mult.filmu programma.
- 11.00 Stunda bērniem.
- 12.00 T.ZD.
- 12.15 Iekšlietu ministrija ziņo.
- 12.30 Leļļu koncertfilma. 19. un 20.sērija.
- 14.15 Telemikss.
- 15.00 T.ZD.
- 15.15 „Profesija - izmeklētājs”. Mākslas filmas 3.sērija.
- 16.25 Koncertfilma.
- 17.25 „Ir Pošehonā ciems”. TV dok.filma.
- 18.00 „Tambu Lambū”. Filma bērniem.
- 18.30 T.ZD.
- 18.45 „Līdz sešpadsmit un vecākiem”. TV un Radio konkursa „Krievijas balss” laureāts ansamblis no Saranskas.
- 19.40 Nediplotmātskas sarunas.
- 20.05 „Sallais nams”. 3.sērija.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Iekšlietu ministrija ziņo.
- 21.55 Krievi Parīzē.
- 22.55 Zem Pi zīmes.
- 0.40 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Peldēšana.
- 1.25 Jūs ielūdz J.Leščenko.
- 2.40 „Sallais nams”. 3.sērija.

2.programma

- 7.30 Bridžs. Telebirža.
- 8.00 Rita vingrošana.
- 8.20 Valsts Cerkasas ukraiņu tautas kora koncerts.
- 8.50 Ritmiskā vingrošana.
- 9.20 „Neziniša piedzīvojumi”. Mult.filmas 6.7. un 8.sērija.
- 10.10 „Mazākais brālis”. Mākslas filmas 1.sērija.
- 11.30 Dok.filma.
- 12.50 Dok.filma ar V.Coja piedalīšanos.
- 13.30 „Pirms lielā ceļa uz karu”. Filma bērniem. 2.sērija.
- 14.35 A.Puškina Valsts tēlotājas mākslas muzeja zāles.
- 17.00 „Skautnes”.
- 18.00 Estrādes programma.
- 18.35 „Lūdz vārdu!”
- 18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.00 Opozīcija.
- 19.50 „Ikars un gudrība”. Mult.filma.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 „Labu nakti, mazuļi!”
- 20.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Daiļlēcšana sievietēm.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Starptautiskajā tautiešu kongresā.
- 21.55 Hitlera - Staļina pakts: Ricības brīvība karam.
- 22.40 Koncerts Vāgnera zālē.
- 23.00 Vēstis.
- 23.15 „Meistari”. N.Koržavins, B.Sarnovs, V.Solouhins.
- 23.55 J.Nesterenko koncerts.

Piektdiena, 23.augusts

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.00 „Sallais nams”. 4.sērija.
- 9.55 „Līdz sešpadsmit un vecākiem”.
- 10.40 Mult.filma.
- 10.50 TV dok.filma par gleznotāju Z.Cernakovu.
- 11.20 Lirisks koncerts.
- 11.40 T.ZD.
- 11.55 Pasaules čempionāts vieglatlētikā.
- 15.00 T.ZD.
- 15.15 „Profesija - izmeklētājs”. Mākslas filmas 4.sērija.
- 17.10 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 17.25 „Lūk, arī vasara pagājusi!”. Filma bērniem.
- 18.30 T.ZD.
- 18.45 Koncerts.
- 19.10 Atklāta saruna.
- 19.30 Mult.filma.
- 19.40 Eterā - mūzika.
- 20.00 „Sallais nams”. 4.sērija.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Iekšlietu ministrija ziņo.
- 21.55 „Un citas programmas”.
- 0.50 Par svētbīžu glezniecību.
- 1.20 „Jautrā atraitne”. Pec F.Lehāra operetes motīviem.
- 2.30 „Sallais nams”. 4.sērija.

Ceturtdiena, 22.augusts

- 17.00 „Diena pasaulē”.
- 18.00 „Sodien”.
- 18.05 Basketbola simtgadei veltītā Starptautiskā sieviešu komandu turnīra noslēguma spēle.
- 19.30 „Alberts”. M.Brauna svita.
- 19.50 Deputāta komentārs.
- 20.00 „Sodien”.
- 20.20 „Dzīvīte, dzīvīte...” 1.daļa.
- 20.35 „Brūņurpuči”. Mult.filma.
- 20.45 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 „Apburta princese”. I.Dumpe un A.Rumjanceva P.Čaikovska baletā.
- 21.30 „Dzīvīte, dzīvīte...” 2.daļa.
- 22.00 „Panorāma”.
- 22.20 „Dzīvīte, dzīvīte...” 3.daļa.

- vecākiem”.
- 10.40 Mult.filma.
- 10.50 TV dok.filma par gleznotāju Z.Cernakovu.
- 11.20 Lirisks koncerts.
- 11.40 T.ZD.
- 11.55 Pasaules čempionāts vieglatlētikā.
- 15.00 T.ZD.
- 15.15 „Profesija - izmeklētājs”. Mākslas filmas 4.sērija.
- 17.10 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 17.25 „Lūk, arī vasara pagājusi!”. Filma bērniem.
- 18.30 T.ZD.
- 18.45 Koncerts.
- 19.10 Atklāta saruna.
- 19.30 Mult.filma.
- 19.40 Eterā - mūzika.
- 20.00 „Sallais nams”. 4.sērija.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Iekšlietu ministrija ziņo.
- 21.55 „Un citas programmas”.
- 0.50 Par svētbīžu glezniecību.
- 1.20 „Jautrā atraitne”. Pec F.Lehāra operetes motīviem.
- 2.30 „Sallais nams”. 4.sērija.

2.programma

- 7.00 Lietišķa cilvēka rīts.
- 8.00 Rita vingrošana.
- 8.20 „Dzīvā planēta”. 12.sērija.
- 9.15 Spēle „Krievu trio”.
- 9.35 „Neziniša piedzīvojumi”. Mult.filmas 9. un 10.sērija.
- 10.15 „Mazākais brālis”. TV mākslas filmas 2.sērija.
- 11.30 Dok.filma.
- 12.25 Koncerts.
- 12.50 Raidījums par kultūras dzīvi Čelabinskā.
- 13.20 Mult.filma.
- 13.30 „Pirms lielā ceļa uz karu”. Filma bērniem. 3.sērija.
- 14.35 „Aktieru birža - 91”.
- 17.00 „Mēs esam dzimuši Krievijā”.
- 17.35 Izklaidējoša programma.
- 18.25 Gleznotājs J.Novosjolovs.
- 18.45 Starptautiskajā krievu kongresā.
- 19.00 Caur ērkšķiem uz tīru.
- 19.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Daiļlēcšana vīriešiem.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 „Labu nakti, mazuļi!”
- 20.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Ūdenspolo.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.45 Mult.filmu programma pieaugušajiem.
- 22.00 Piektais ritenis.
- 0.30 Polijas TV.

Sestdiena, 24.augusts

1.programma

- 6.30 Agrā rīta.
- 6.45 Mult.filmu programma.
- 7.30 Ritmiskā vingrošana.
- 8.00 Izklaidējoša programma.
- 8.30 T.ZD.
- 8.45 Māmīpa, tētis un es.
- 9.15 „Verdzenes”. A.Ostrovskis. Filmizrāde.
- 11.50 „Rita vairogošana”.
- 12.50 Par satiksmes drošību.
- 13.20 Dzejnieks V.Sokolovs.
- 13.55 Kinokonzerts.
- 14.40 Dž.Geršvina simfoniska skice „Porgijs un Besa”.
- 15.00 T.ZD.
- 15.15 „PG - 00 un citi...” Dokumentāli publicistiskās filmas pirmizrāde.
- 16.15 „Dziesma - 91”.
- 17.20 TV dokumentālā filma.
- 17.30 „Būte Majai”. 11.sērija.
- 17.55 Starptautiskā panorāma.
- 18.40 „Māja, kuru uzcēla Svīts”. 1. un 2.sērija.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 „XX gadsimta kareivji pret karu”.
- 22.00 „Nepatīk - neklausies”. Humorstiski izklaidējoša programma.
- 23.05 T.ZD.
- 23.25 Mūzika un mode.
- 0.25 „Kas mūsu dzīvē?” TV

- dok.filma.
- 3.00 „Un krita sniegs pār baltiem dārzēm”. Mākslas filmas 1.sērija.

2.programma

- 8.00 Rita vingrošana.
- 8.15 „Veselība”.
- 8.45 Sports visiem.
- 9.00 Mult.filmu programma.
- 9.30 Sadraudzība.
- 12.00 „Plus vienpadsmit”.
- 13.30 Uz TV skatītāju jautājumiem atbild KPFSR Ministru padomes priekšsēdētājs I.Silajevs.
- 14.00 „Čimene”.
- 15.00 PSRS ogles. Problēmas un risinājumi.
- 15.30 Pasaules čempionāts vieglatlētikā.
- 17.00 Starptautiskajā krievu kongresā.
- 17.10 „Un garāka par mūžu diena ilgst...” Č.Aitmatovs. Izrāde. 1.daļa.
- 18.45 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.00 Koncerts.
- 19.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Daiļlēcšana sievietēm.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 „Labu nakti, mazuļi!”
- 20.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Peldēšana.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Sporta programma.
- 23.00 Vēstis.
- 23.15 „Ragnesis”. Franču kinokomēdija. Lomās Burvils un Luijs de Finess.

Svētdiena, 25.augusts

1.programma

- 8.00 Ritmiskā vingrošana.
- 8.30 T.ZD.
- 8.45 Sportloto izloze.
- 9.00 „Rita agrumā”.
- 10.00 „Tēvzemes sardze”.
- 11.00 Izklaidējoša programma.
- 11.30 „Čelotāju klubs”.
- 13.00 Svētdienas koncerts.
- 14.30 Mult.filmu programma.
- 15.00 T.ZD.
- 15.15 „Mūzikas kiosks”.
- 15.45 Izvēlas jaunā paaudze.
- 17.00 „Lauku dzīve”.
- 18.00 Pasaules tautu pasakas.
- 18.10 V.Disnejs piedāvā...
- 19.00 Svētdienas kinozāle.
- 19.35 „Kapteinis Sindbads”. ASV mākslas filma.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 Futbola apskats.
- 22.10 Pasaules čempionāts vieglatlētikā.
- 23.40 T.ZD.
- 0.00 Koncertfilma.
- 0.50 „Un krita sniegs pār baltiem dārzēm”. 2.sērija.

2.programma

- 8.00 Rita vingrošana bērniem.
- 8.20 Ekrānā 01.
- 8.45 O.Kačanovas dziesmas.
- 9.30 „Sadraudzība”.
- 12.00 Fila Donahjū programma.
- 12.50 Videoklipu režijas konkurss.
- 13.20 Starptautiskajā tautiešu kongresā.
- 13.30 „Pleskavas svētbilde”.
- 14.00 „Cilvēks uz motocikla”. TV mākslas filma.
- 15.05 Pasaules čempionāts vieglatlētikā.
- 16.05 Režisora J.Bespalova filmas.
- 17.00 Svētais un mūžīgais.
- 17.30 „Un garāka par mūžu diena ilgst...” 2.daļa.
- 18.45 A.Petrovs „Pasaules radišana”.
- 19.05 „Mani mīlie baloži”. TV dok.filma.
- 19.30 Eiropas čempionāts ūdenssporta veidos. Peldēšana.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 „Labu nakti, mazuļi!”
- 20.30 „Pakāpiens uz Parnasu”.
- 21.00 „Laiks”.
- 21.40 A.Doljska koncertā.
- 23.00 Vēstis.
- 23.15 „Patiesības leņķis...”
- 23.45 CNN programma.

Raida Latgales televīzija

Trešdien, 21.augustā plkst. 20.30 - „Latgales zīpas” (krievu val.), plkst. 21.00 - „Latgales zīpas” (latgaliešu val.).

Ceturtdien, 22.augustā plkst. 21.00 - Jaunatnes mise Aglonā 1991.gada 14.augustā.

Sestdien, 24.augustā plkst. 20.30 - „Latgales zīpas” (krievu val.), plkst. 21.00 - „Latgales zīpas” (latgaliešu val.).

CALVENAIS REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Lai raksts iznāk kopā 1990.gada 29.marta, otrdienā. Dibinātājs un izdevējs - apgāds „Avīze”. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Redakcijas adrese: 225250, Preiļi, Aglonas iela 1. Tālrunis 223053. Datortekstveida izpildes darbam pieņemta „LITTA” Daugavpils tipogrāfija, Valsts ielā 1. Ofsettiespiedums. 2.nosaukums: tiešspiedkmes. Mēģens latviešu izdevumam 9130, krievu - 3230. Pasūtījuma indekss 68169.

Latvijas TV programma

Otrdiena, 20.augusts

- 17.00 „Diena pasaulē”.
- 18.00 „Sodien”.
- 18.05 Emīls Dārzīns. Monumente.
- 18.35 Pirmā pieskaršanās.
- 19.15 M.K.Curlonis. „Meža”.
- 19.35 „Arēna”.
- 19.50 Lūdz vārdu!
- 20.00 „Sodien”.
- 20.20 Ekrāns bērniem.
- 20.40 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 „Gadskārtu raksti”.
- 21.40 E.Dārzīna dziesmas.
- 22.00 „Panorāma”.
- 22.20 „Svešās kaislības”. Mākslas filma.

Trešdiena, 21.augusts

- 17.00 „Diena pasaulē”.

- 18.00 „Sodien”.
- 18.05 „Skudriņa Tipa”. Mult.filma.
- 18.15 „Staburaga bērni”.
- 19.00 TV pastāvīgā komisija.
- 20.00 „Sodien”.
- 20.20 Spāņu pasakas.
- 20.40 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 „Gadskārtu raksti”.
- 21.45 Mēmieku laiki.
- 22.00 „Panorāma”.
- 22.20 „Liepājas dzintars - 91”.
- 0.00 PSRS čempionāts regbijā. Jelgavas RAF - Dnepropetrovskas „Atlants”.

Ceturtdiena, 22.augusts

- 17.00 „Diena pasaulē”.
- 18.00 „Sodien”.
- 18.05 Basketbola simtgadei veltītā Starptautiskā sieviešu komandu turnīra noslēguma spēle.
- 19.30 „Alberts”. M.Brauna svita.
- 19.50 Deputāta komentārs.
- 20.00 „Sodien”.
- 20.20 „Dzīvīte, dzīvīte...” 1.daļa.
- 20.35 „Brūņurpuči”. Mult.filma.
- 20.45 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 „Apburta princese”. I.Dumpe un A.Rumjanceva P.Čaikovska baletā.
- 21.30 „Dzīvīte, dzīvīte...” 2.daļa.
- 22.00 „Panorāma”.
- 22.20 „Dzīvīte, dzīvīte...” 3.daļa.

Piektdiena, 23.augusts

- 17.00 „Diena pasaulē”.
- 18.00 „Sodien”.
- 18.15 A.Brukners. Messa e moll.
- 19.00 „Globuss”.
- 19.25 Valdības viedoklis.
- 19.50 B.Skulde. Balāde.
- 20.00 Liesmojošais Baltijas ceļš.
- 21.00 „Mājupceļš”. Dok.filma.
- 21.45 Zīpas (krievu val.).
- 22.00 „Panorāma”.
- 22.20 „Sandra”. A.Eglītis. Televīzijas iestudējums.

Sestdiena, 24.augusts

- 10.00 Veselības programma.
- 10.10 „Neatkarības” klubs.
- 10.40 „Globuss”.
- 16.50 Starptautiskās sacensības BMX.
- 17.50 „Ezītis miglā”. Mult.filma.
- 18.00 Mocarta mūzikas gads.
- 18.30 „Germika”. Basku TV filma.
- 19.40 „Ekrāna jaunumi”.
- 20.00 „Sodien”.
- 20.20 M.Ravels. Alborada del gracioso.
- 20.35 „Miedzīpš nāk...”
- 20.50 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 „Spīdētā” karote.

- 21.45 Katru sestdienu jūsu atpūtai „Tonis - IV”.
- 22.00 „Panorāma”.
- 22.20 Modes siluēti.
- 22.50 „Liepājas dzintars - 91”.

Svētdiena, 25.augusts

- 10.00 Kurzemes baptistu draudžu dziesmu diena.
- 10.30 „Pasaka, pasaciņa...”
- 11.55 „Abpus šimbrīžam”.
- 12.35 „Rudens vēju muzikants”. Erīks Kīgelis.
- 14.00 Eiropas čempionāts autokrosā.
- 15.00 Dzied R.Trence.
- 15.30 Eiropas čempionāts autokrosā.
- 16.30 „Rotas skolas vecuma bērniem”. Mākslas filma.
- 17.55 20 minūtes ar ASV TV.
- 18.25 Pielikums pēkšņi.
- 18.35 Dzejnieks

Raibais kaleidoskops

Bratskā „uzsperts gaisā” viens no vietējiem bruņoto bandu vadotiem Moisejevs, saukts Masja. Kā rāda izmeklēšana, viņš uzspirdzināts automašīnā „Žiguli” kopā ar savu adjuvantu, arī bīstamu recidivistu. Atentātam izmantots trotils. Uzskata, ka mafijas grupas karo, dalīdamas ietekmes sfēras automašīnu melnajā tirgū - bijušie BAM celtnieki saņem automašīnas lētāk, par taloniem, plaukst spekulācija, rekets un ieroču tirdzniecība.

Maskavā sākusi darboties darba birža. Jau 15.jūlijā varēja sākt pirmo bezdarbnieku pabalstu izmaksāšanu cilvēkiem, kuri atnāca un reģistrējās jūlija pirmajās dienās. Ievērojot algu pēdējā darba vietā, izdienes gadus un apgādājamo skaitu ģimenē, pabalsts varētu būt no 150 līdz 410 rubļiem mēnesī. Bet pagaidām par naudas maksāšanu tikai spriež, neviens no reģistrētajiem bezdarbniekiem šo summu vēl nesaņem. Kāpēc?

- Spriežot pēc atnācēju prasībām, viņi grib, lai mēs samēklejam darbu, kur nekā nav jāstrādā, bet alga būtu vismaz 500 rubļu, - saka Baumaņa rajona biržas vadītāja V.Monahova.

Maskavā ir daudz brīvu darba vietu, sameklēt un piedāvāt kaut cik atbilstošu nav grūti, taču paliek iespaids, ka „bezdarbniekiem” vajadzīgs nevis darbs, bet daži simti rubļu klāt pie tiem ienākumiem, kuri darba prasītajam jau ir kaut kur neoficiāli - mūsdienu situācijā izkontrolēt cilvēku blakusienākumus ir grūti. Divu nedēļu laikā Maskavā tomēr bija reģistrēti apmēram 500 tādi cilvēki, kuriem pabalstu maksās, ja 10 dienu laikā biržai neizdosies atrast īsto piedāvājumu.

Ja jums gadās būt Kijevā, izvieties apmesties viesnīcā „Desna” - nakts laikā jūs var pamodināt milicis un, par spīti jūsu miegainībai un bezbīkšanībai, uzsākt dokumentu kontroli. Esot tāda vienošanās starp Ukrainas iekšlietu ministriju un komunālās saimniecības ministriju, jo viesnīcā labprāt mitinoties nepierakstītas personas, kuras tāpat kā vēži vislabāk ķeroti pa tumsu. Prasiet, lai jums pārnakšpošanai ierādā vietu Ukrainas kompartijas specvienībā „Oktjabrskaja” - tur zagļus tvarstīt

nav pieņemts ne pa dienu, ne pa nakti, valda miers un klusums, un ir lieliska bufete.

Taškentā ir silts, tāpēc šo pilsētu iemīlojuši bezpajumtnieki no malu malām. Šobrīd te esot apmēram divtik klaidoņu kā parasti. Milicija jau iztvarstījusi apmēram vienu tūkstoši, aizturēto telpas - pārpildītas. Par vienu bezpajumtnieku uzturu atvēlēts iztērēt rubli un vienu kapeiku.

Kiniešu izcelsmes ārstei Minčai Li, kas praktizē Austrālijā, izdevies gūt labus panākumus cīņā pret plikgalvību. Izmantodama adatu terapiju un medus, vitamīnu un riekstu diētu, viņa panākusi matu seguma atjaunošanos aptuveni 90 procentos gadījumā. Vācu preses izdevums „Tribune” mudina pacientus droši doties pie slavenās ārstes - lidmašīnas biļete uz Austrāliju jau esot visai lēta, augstvērtīgas parūkas cenā, pie tam parūka ik pēc pāris gadiem jāpērk jauna, bet ataudzētie mati kalpojot līdz mūža beigām. Pārpublicēdami šo ziņu, uzskatām to par visai interesantu no medicīnas viedokļa, bet neuzskatām, ka pēc vācu žurnālistu parauga drīkstam uzaicināt jūs ērtā un lētā ceļojumā uz Austrāliju no „Aeroflotes” Rīgas aģentūras.

Seno jūdu ķēniņam Zalamānam esot bijis tūkstoš sievu. Mūsdienās islams atļauj muhamedānim turēt 4 sievas, pieprasot, lai visām tiek radīti vienlīdz labi apstākļi. 1948.gadā viens no britu Kamerūnas cilšu vadotiem varēja lepoties ar 110 sievām, no tām 44 viņam bija palikušas mantojumā, kad nomira priekšgājējs. 1959.gadā Singapūrā nodibināta sieviešu teroristu grupa „Sarkanie tauriņi”, kas uzbruka vīriešiem, ja tiem bija vairākas sievas. 1968.gadā Kenijā kādam 105 gadus vecajam ciltis vadonim Džiri bija 34 sievas un 111 bērni.

Un ko sievietes? 1944.gadā ASV Teksasas štata iedzīvotājam Vilmai Seberdi vajadzēja stāties tiesas priekšā par to, ka viņai 27 gadu vecumā bija astoņas laulības apliecības. Toreiz precības ar karavīru sievai deva zināmas materiālās priekšrocības, tāpat patiesībā Vilmu Seberdi tiesāja nevis par daudzvīrību, bet gan par ekonomiska rakstura blēdību.

„Baltijskoje vremja” ID

24.augustā Preiļu rajona kultūras nams aicina uz Rīgas muzikāli poētiskā teātra uzvedumu

STABURADZES PĀRNĀKŠANA.

Sākums plkst. 18.00. Biļešu iepriekšpārdošana.

Preiļu kooperatīvā arodividusskola

līdz piedāvāt gultasvietas audzēkņiem. Apmaksa 25 rubļi mēnesī. Zvanīt pa telefonu 21745.

BROKERU KANTORIS

aicina pieteikties kandidātus uz vakantām komercāģentu vietām. Izpēta uz līguma pamata.

Pieteikties Preiļos, Raiņa bulvārī 19, tālrunis 22237.

PĒRK

māju Līvānos vai attālumā līdz 10 km no pilsētas. Iespējama nepabeigtas celtniecības pirkšana. Priekšlikumus sūtīt: Līvānos, uz pieprasījumu, pases VI - IG Nr.500331 uzrādītājam.

PĀRDOD

darba ķēvi Preiļos, Pļaviņu ielā 4 - 1; *** govi Aizkalnē. Zvanīt 23793 pēc plkst. 18.00; ***

māju Līvānos. Tālrunis 43068.

IZIRĒ

dzīvokli Līvānos, Upes ielā 9.

MAINA

labiekārtotu trīsistabu dzīvokli (ar balkonu) Preiļos pret divistabu dzīvokli (ar lodžiju) vai arī pret 2-3 istabu dzīvokli citā pilsētā. Tālrunis: Preiļi 22867.

RĒZEKNES CEĻOJUMU UN EKSKURSIJU BIROJS

piedāvā šādus ceļojumus 30 cilvēku grupām:

ar lidmašīnu - uz Vladivostoku no 20. līdz 29.septembrim, viena ceļazīme maksā 840 rubļus; uz Taškentu - Samarkandu - Buhāru no 13. līdz 19.oktobrim, 663 rubļi; uz Jaltu no 17. līdz 22.oktobrim, 280 rubļi; uz Sevastopoli no 28.oktobra līdz 1.novembrim, 290 rubļi; uz Erevānu no 5. līdz 10.novembrim, 428 rubļi; uz Kišinevu no 25. līdz 29.novembrim, 327 rubļi;

ar vilcienu - uz Leningradu no 27. līdz 30.septembrim un no 22. līdz 25.novembrim, viena ceļazīme maksā 149 rubļus; uz Orehovo - Zujevu no 18. līdz 20.oktobrim, 183 rubļi; uz Maskavu

no 26. līdz 28.oktobrim, 158 rubļi;

ar autobusu - uz Vitebsku no 29. līdz 30.septembrim, 83 rubļi; uz Minsku no 18. līdz 20.oktobrim un no 20. līdz 22.decembrim, 115 rubļi; uz Grodņu no 25. līdz 27.oktobrim, 134 rubļi; uz Šauļiem no 1. līdz 3.novembrim, 120 rubļi; uz Kijevu no 21. līdz 26.novembrim, 302 rubļi; uz Kaļiņingradu no 12. līdz 15.decembrim, 150 rubļi; uz Viļņu - Kauņu no 22. līdz 24.novembrim, 104 rubļi.

Izziņas pa tālruni 23529 vai 22848, Rēzeknē, Brīvības ielā 3, ceļojumu un ekskursiju birojs.

Uznēmumu vadītāji!

Pieejā Latvijas biržai atrisina jūsu uzņēmuma preču un materiālu sagādes un realizācijas problēmas.

Kļūstot par pastāvīgu brokera kantora klientu, jums nodrošināti ātri un izdevīgi darījumi Latvijas biržā.

Minimāli procenti par realizētajiem darījumiem.

Griezties Preiļos, Raiņa bulvārī 19, tālrunis 22237.

Un balti bērzi klusā meža malā
stāv,
jo tiem nav atļauts tevi šodien
modināt...
O.Vācietis
Izsakām līdzjūtību Viktorijai
Vilcānei, MĀMUĻU smiltājā izvadot.
Rajona izpildkomiteja, rajona
pagastu padomes

Smilšu kalnā zem dzīvības
priedēm
Nu darbi, rūpes un vasaras dus.
M.Losberga.
Skumstam līdzī Antona Znotiņa
ģimenei, TĒVU mūžībā pavadot.
Seksijas kaimiņi

Domas sāp. Un neapstājas.
Domām šonakt gala nav.
Akli logi. Tukša māja.
Tumsā balta svece raud.
Z.Purvs
Izsakām līdzjūtību Uldim Freibergam
sakarā ar VECĀKU pāragro
nāvi.

Līvānu būvmateriālu un
konstrukciju kombināta
kollektīvs

Tevis neizdēd vairs vizbulītes
pirmās,
Ne meža rozes savus ziedus vērs.
Pār tevi šalkos egles sirmās,
Un kapa bērzi zelta lapas bērs.
A.Balodis

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem
sakarā ar mūsu darbinieces VELTAS
FREIBERGAS nāvi.

Līvānu būvmateriālu un
konstrukciju kombināta
kollektīvs

Vai dzīvība ar mani joko?
Tik isā laikā nevar spēt
Ne savu rudzu druvi nokopt,
Ne mīlestību izmīlēt.

I.Ziedonis

Sērojam kopā ar Kārķļu ģimeni,
ANDRI smiltājā pāragri izvadot.
Kolhoza „Rožupe”
Z.ieciņķa mehanizatori

Kāds pārpratums!
Un neparasta steiga!
Vēl tik daudz rītausmās
Tev jāieskatās bij...

A.Vejāns

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem sakarā ar ULDA
KĀRKLIŅA traģisko bojā eju.
S/a „Elefan” un „Pora”

Un galu galā - kas ir mūžs?
Viens mirklis laika likteņpūrā,
Viens mirklis, un jau vēsums pūš
No neatgriezamības jūras.

O.Vācietis

Izsakām dziļu līdzjūtību Sarmītei
Šķesterei sakarā ar VIRA traģisko
nāvi.

Galēnu skolas kolektīvs

Vēli liepas raudās zelta asaras,
Viņām atnāks daudzas vasaras,
Tikai tev šī bija pēdējā...

J.Sirmbārdis

Izsakām dziļu līdzjūtību Ulda Kārķļa
piederīgajiem, pavadot VIŅU
pēdējā ceļā.

Ogres SCO

Vēl gribējās, strādāt,
Dzīvot un būt,
Bet piepeši nakts,
Un saule jau zūd.

M.Ķempe

Izsakām dziļu līdzjūtību Ulda
Kārķļa tuviniekiem, DĒLU un
VIRU pāragri aizsaulē aizvadot.

RPMCT administrācija,
arodkomiteja un Ogres
SPMK kolektīvs

Plauka dzīve ar domām un
jūtām,
Ar darbiem, kuros sirdij bij
degt.

Nāca negaidīts brīdis
visgrūtākais -
Smilšu palagiem jaunību segt...

I.Lasmanis

Izsakām dziļu līdzjūtību Kārķļu
ģimenei, no DĒLA uz mūžu atva-
doties.

Kolhoza „Rožupe” kolektīvs

Cik sāpīgi no dzīves atvadīties,
Kad smaida ziedonis un priekus
nes.

Gan darbs, gan jaunība un mīla
maigā,
Kad nesaņemtas vēl kalnu
virsošnes.

A.Elksne

Kad atvadu ziedi gulst uz
ANDRA kapa, daļamies bēdās ar
Kārķļu ģimeni,

Bijušie klasesbiedri un
audzinātāja

Rokas, kas mīlēja darbu,
gurušas,
Sirds, kas vēlēja labu, atdusas.

Z.Purvs

Skumju brīdī esam kopā ar
Monikas Radziņš piederīgajiem,
izvadot VIŅU pēdējā gaitā.
Kolhoza „Galēni” valde un
arodkomiteja

Cik grūti šobrīd ticēt,
Ka nevarēs vairs rīt
Tev labudienu sacīt
Un mājās sagaidīt

A.Elksne

Izsakām dziļu līdzjūtību visai
Šķesterei ģimenei sakarā ar DĒLA,
BRĀĻA, VIRA un TĒVA traģisko
nāvi.

Folkloras kopa „Vydsmuiža”

Es tam nekad neticētu,
Ja man teiktu sveši ļaudis,
Ka kapā tik mazā, tik mazā
Var aprakt tik daudz, tik daudz.

M.Zālīte

Dalām bēdu smagumu ar Roberta
Šķestera ģimeni un piederīgajiem,
guldot VIŅU zemes klēpī.

Preiļu bērnudārza „Pasaciņa”
kollektīvs

Te nu jūs esat - darbi un steiga -
Pekšpas beigas... Un nu ir gana.
Un elso vēl priedes smagajā vējā
Par to, ko vēl nepaspējām.

L.Bridaka

Kad uz ROBERTA ŠĶESTERA
kapa gulst pēdējie ziedi, esam kopā
skumju brīdī ar viņa ģimeni.

Apvienības „Apsardze” Preiļu
nodaļas kolektīvs

Aizejot cilvēks cilvēkam ardievas
saka,

Aizejot cilvēks kaut vārdu bilst.
Kāpēc tu aizgāji nepasakot?
Kāpēc tik pēkšņi cilvēki mirst?

S.Kaldupe

Izsakām līdzjūtību Roberta Šķes-
tera ģimenei, VIŅU smiltājā iz-
vadot.

Stabulnieku mednieku kolektīvs

Latvijas saule -
Rokas ar krūtīm man saliec,
Es aizeju projām,
Tu bērniem un mazbērniem

paliec.

A.Skalbe

Izsakām dziļu līdzjūtību
Znotiņu un Vindulu ģimenēm, no
TĒVA uz mūžu atvadoties.

Kolhoza „Nākotne” Z.ieciņķa
kollektīvs

Atpūšas lauki,
Atpūšas arāja lemess,
Uz tavas pieres krīt pēdējo
gājputnu asaras.

R.Liedags

Kad baltas sveces raud uz TĒVA
kapa, esam kopā ar Antonu Znotiņu
šajā vissmagākajā brīdī.

Darba biedri